

У БЕЛАРУСІ БУДЗЕ РАСПРАЦАВАНА ПРАГРАМА ПА ПАДТРЫМЦЫ І РАЗВІЦЦІ АСАБІСТЫХ ПАДСОБНЫХ ГАСПАДАРАК ДА 2015 ГОДА

У Беларусі неабходна распрацаваць праграму па падтрымцы і развіцці асабистых падсобных гаспадарак да 2015 года, зрабіўшы яе зразумелай і даступнай. Такую задачу паставіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 18 мая на нарадзе па пытаннях развіцця асабистых падсобных гаспадарак грамадзян.

«Асабистыя падсобныя гаспадаркі ў нас ёсць і будуць. Іх нямат. У асноўным гэта селяне, якія жывуць у вёсках. І тут галоўнае для нас — зрабіць так, каб захаваць гэтыя асабистыя падсобныя гаспадаркі», — адзначыў Прэзідэнт.

«А як мы ім тут дапамагам? Як сведчыць Камітэт дзяржаўнага кантролю — ніяк. Больш таго, старшыні райвыканкомаў, сельсаветаў сабатуе рашэнні Прэзідэнта», — падрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Ён адзначыў, што калгасы павінны дапамагаць сваім работнікам. У выпадку калі па дапамозе звяртаюцца тыя высюўцы, якія не працуюць у калгасе або саўгасе, то тады калгас мае права ўстанавіць яму больш высокую плату за патрэбную паслугу. Калі не задаволены яго просьбу ў калгасе, тады гэты селянін павінен звяртацца ў сельсавет.

Калі і там не вырашаюць пытанне, трэба звяртацца ў райвыканкам. Аляксандр Лукашэнка жорстка раскрытыкаваў работу сельсаветаў у частцы падтрымкі асабистых падсобных гаспадарак грамадзян.

«Калгас павінен займаць дзяржаўную пазіцыю яшчэ і таму, што праграма развіцця вёскі рэалізуецца за кошт дзяржавы. Таму калгасы павінны вырашаць дзяржаўную праблему» — падтрымліваў насельніцтва, — заявіў Аляксандр Лукашэнка. — Старшыні калгасаў, дырэктары саўгасаў, кіраўнікі сельгаскааператываў абавязаны выконваць гэту дзяржаўную функцыю. Наўхільна. Трэба — падлішам нарматыўны акт, каб яны адказвалі за гэта галавой».

Акрамя таго, Прэзідэнт даручыў кіраўнікам калгасаў аказаваць падтрымку асабистым гаспадаркам у забеспячэнні ўгнаеннямі. «Галоўнае, каб чалавек перш за ўсё забяспечыў сябе, сваю сям'ю, а арганізацыям спажывааператываў прадаў свае лішкі», — лічыць Прэзідэнт.

Старшыня праўлення Белкаапсаюза Сяргей Сідзько адзначыў факты празмернай забаракратызаванасці працоў злучы сельгаспрадукцыі нарыхтоўчым арганізацыям. Прэзідэнт тут жа распарадзіўся выправіць сітуацыю і ўстанавіць лішнія бюракратычныя перашкоды, напрыклад, прадастаўленне даведкаў аб тым, што яблык вырашчаныя менавіта гэтым гаспадарам і менавіта ў гэтым садзе.

Прэзідэнт пагадзіўся з неабходнасцю распрацоўкі праграмы па падтрымцы і развіцці асабистых падсобных гаспадарак да 2015 года.

Прэзідэнт лічыць, што неабходна стымулаваць насельніцтва да імкнення мець уласны надзел зямлі, ствараць сядзібы. Але пры гэтым не разлічваць на фінансаванне ўсіх расходаў з боку дзяржавы.

Аляксей Грышын стаў уладальнікам прэміі Прэзідэнта «Беларускі спартыўны Алімп»

Спецыяльная прэмія Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «Беларускі спартыўны Алімп» 2010 года ў памеры 350 базавых велічын прысуджана спартсмену-інструктару нацыянальнай каманды Беларусі па фрыстайле Аляксею Грышыну. Указ аб гэтым Аляксандр Лукашэнка падпісаў 17 мая.

Як адзначыў у прэс-службе, прэмія Аляксею Грышыну прысуджана за дасягненне высокіх спартыўных вынікаў на міжнародных спаборніцтвах і заваяванне залатога медаля на XXI зімовых Алімпійскіх гульнях 2010 года ў г. Ванкуверы (Канада), актыўную дзейнасць па папулярызацыі фізічнай культуры і спорту.

Паводле паведамлення прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Мінскі горадскі цэнтр нерухомасці
УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»
21 июня 2010 года

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже здания склада (здание хранилища (литер А 1/К), инвентарный номер 500/С-38265) общей площадью 1601,6 кв. м, расположенного по адресу: г. Минск, пр-д Мясоевщина, д. 2, корп. 2.
Площадь земельного участка - 1,5886 га.

Начальная цена - 1 947 561 000 белорусских рублей.
Собственники помещения - ООО «НПФ «Гида». На продаваемое имущество обращено взыскание в счет неисполненного налогового обязательства, неуплаченных пеней, примененных экономических санкций.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуальных предпринимательской; соглашение о правах и обязанностях сторон в отношении подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток в размере 190 000 000 белорусских рублей перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, бульвар им. В. Мулявина, 6, код 153001331; УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший самую высокую цену за продаваемый объект. Процедура проведения торгов установлена порядком проведения аукциона.

Оплата объекта осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона.

Аукцион состоится 21 июня 2010 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 24.05.2010 по 18.06.2010 включительно в рабочие дни с 09.00 до 18.00 (в пятницу - до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефон для справок: (017) 227 48 36 - УП «Минский городской центр недвижимости» (ул. К. Маркса, 39, 220030, г. Минск).

ЛЕС СЯКУЦЬ — ТРЭСКІ ЛЯЦЯЦЬ!

Мінчане і госьці сталіцы могуць пазнацца з «Шоу дрыўвасакаў», якое праводзіцца ў рамках выставы «Лесдрэўтэх-2010» на адкрытай пляцоўцы перад выставачным павільёнам «БЕЛЭСКА» па праспекце Пераможцаў, 14.

Маладыя хлопцы спабортнічалі ў такіх намінацыях: «распілоўка», «абразанне скоў», «тонкае плаванне», «замена ланцуга» і «рубка сякерамі». Дарэчы, у такіх дысцыплінах праходзяць спабортніцтва

чэмпіянату свету дрыўвасакаў. Таксама на выставе праходзіць так званая «Харвестар-шоу», у час якой сваё майстэрства прадэманструюць аператары машын лясной галіны.

Шоу — гэта не толькі спабортніцтва камандаў дрыўвасакаў з усёй Беларусі, у якім вызначацца лепшыя ў краіне, а таксама паказальныя выступленні і дэманстрацыя магчымасцяў тэхнікі.

Леванд ТУГАРЫН, Марына БЕГУНКОВА.

ДАПАМАГЧЫ ГАСПАДАРАМ

Сёння амаль кожны чацвёрты жыхар Магілёўскай вобласці жыве ў сельскай мясцовасці, але з кожным годам колькасць сельскага насельніцтва скарачаецца. За час дзейнасці «Праграмы развіцця і падтрымкі асабистых падсобных гаспадарак у Магілёўскай вобласці за 2006-2009 гады», вынікі якой гэтым днём абмеркавалі ў Магілёўскім аблвыканкаме, колькасць жыхароў вёсак насельніцтва паменшылася на 12 %. Для выпраўлення сітуацыі, лічыць улада, трэба стварыць нармальныя ўмовы жыцця для сялян, каб у іх была праца, заробак і асабистыя падсобныя гаспадаркі.

У рэгіёне налічваецца 122 тысячы гаспадарчых падворкаў, але з 2006 года іх колькасць скарацілася на 12 тысяч. Цяпер сяляне трымаюць 23,7 тысячы кароў, і толькі летась іх колькасць паменшылася на 9,3 тысячы.

Прычын гэтаму называюць некалькі. Па-першае, старэнне вёскаў: старыя не маюць сілаў трымаць жывёлы ў гаспадарку, а маладыя шукаюць свайго шчасця ў гарадах. Нават калі не ў гарадах, то новыя домкі ў вёсках для працяжнікаў сельскай гаспадаркі ўзводзяцца з гарадскім камфортам, але, здаецца, без гаспадарчых пабудоваў, дзе можна трымаць жывёлы.

Другая нечалавечкая прычына — магчымаць набыць усё неабходнае харчы ў вясковых крамах, а не вырошчваць іх на сваіх падворках. У Магілёўскім аблвыканкаме адзначаюць рост дабрабыту насельніцтва і павелічэнне узроўню заробатнай платы ў АПК у 2,4 раза. Калі ёсць грошы, часта разважае вясковая моладзь, лепш штодзёна выбываць літр малака, чым мець клопаты з каровай.

Тым не менш і пры скарачэнні сялянскіх гаспадарак іх уклад у агульную справу забеспячэння краіны харчамі даволі значны. Летась менавіта на долю насельніцтва прыпадала больш за 90 % вырошчанага бульбы, амаль 85 % — садавыні і агародніны, амаль 10 % — збожжа. У агульным аб'ёме сельскагаспадарчай прадукцыі рэгіёна гаспадаркі насельніцтва вырабляюць больш за 40 % яек, прыкладна на 16 % у агульным «пірагу» рэалізуюць малака, жывёлы і птушкі.

Таму тут ёсць за што замагцаваць. Бо акрамя аб'ектыўных прычын скарачэння сялянскіх гаспадарак, ёсць яшчэ і цалкам суб'ектыўныя. На пасяджэнні аблвыканкама прызналі, што не ўсёды на месцах вырашаныя праблемы, звязаныя з падтрымкай гаспадарак, нарыхтоўкай кармоў, выласам жывёлы, рэалізацыяй прадукцыі.

У Магілёўскай вобласці зрабілі сацыялагічнае апытанне сярод сялян. Паводле яго вынікаў, амаль кожны трэці з апытаных наскардзіўся, што не заўбядзі ў вясковых крамах можна набыць сродкі працы, насенне і сродкі абароны раслінаў. Зноў-такі кожны трэці адчувае праблемы з выласам жывёлы і нарыхтоўкай кармоў.

Кожны пяты рэспандэнт расказаў аб праблемах з рэалізацыяй прадукцыі. Людзі скардзіліся на нізкія закупачныя цэны і заніжаныя прадукцыйныя цэны. Не вяртаць насельніцтва здарэнае малако.

У Магілёўскім аблвыканкаме лічаць, што дачыненні мясцовых асабистых падсобных гаспадарак павінны быць двухбаковымі. Ад першых падтрыбуецца ўвага і падтрымка. Ад другіх — неабходна праца для якасцю сваёй прадукцыі.

Ліона ІВАНОВА.

ДЛЯ БЕСПРАЦОЎНЫХ УЗРАСТУЦЬ СТЫПЕНДЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
Стыпульні вучыцца

Адзін з папулярных «чытэрысёў» тэмай — дапамога па беспрацоўі. Не скарэць, што яе памер у Беларусі нізкі, у гэтым плане мы значна саступаем большасці краін СНД. Разам з тым, як паведаміў Пётр Грушнік, варыянт павелічэння дапамогі па беспрацоўі дзюнкуючы яе «прывязчы» не да базавыя велічын, а да бюджэту прахрыткавага мінімуму пакуль адпавядае і пераносіцца на больш аддаленую перспектыву. Прынамсі, на наступны год.

У той жа час, падрэсліў першы намеснік міністра, угод прахрытаваці праект указа па павелічэнні стыпенды беспрацоўным, якія накіроўваюцца на прафнавучанне. Цяпер гэты дакумент праходзіць узгадненне. Кажацца, што непазрэдна памер стыпенды можа ўзрастаць да 140 тыс. рублёў.

Галоўнае — жаданне

Між тым беспрацоўе — праблема яшчэ не адзіная. Як вядома, колькасць насельніцтва Беларусі скарачаецца, адпаведна змяншаецца і колькасць працоўных рэсурсаў. Праўда, сам па сабе малюнак

СТАЛІЧНЫЯ КВАТЭРЫ БУДУЦЬ ТАННЕЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
Невялікі «двукакаёўнік» агульнай плошчай да 43 квадратных метраў на крайніх паверхах у старых дамах каштуюць цяпер ад 43 да 47 тысяч долараў. Такое жыллё існуе ў дамах па вуліцах Карвата, Галя, Пярмской, Ротмішова, Шарбакова, Паліграфічнай і інш. Амаль усе двакакаёўныя «хрушчоўкі» выстаўлены цяпер на рынку па кошце да 55 тысяч долараў. Стандартныя двухкакаёўныя кватэры агульнай плошчай да 53 квадратных метраў прапануюцца па ценніку ад 55 да 70 тысяч долараў. Існуючы на рынку і даражэйшыя «вушкі», але такія жылльі цяпер не цікавяцца нават багатыя патэнцыйныя пакупнікі.

Сярэдні кошт прапановы квадратнага метра двухкакаёўных кватэр складае 1449 долараў. За апошні тыдзень сярэдні кошт метра такіх кватэр паменшыўся на 7 долараў.

Самыя танныя трохкакаёўныя кватэры сёння прапануюцца за 55—65 тысяч долараў. Сярэдні ценнік на гэтым сегменце кватэр цяпер вагаецца ад 70 да 80 тысяч долараў. Сярэдні кошт прапановы квадратнага метра трохкакаёўных кватэр на другасным рынку сталіцы складае 1400 долараў.

Колькасць зделака паменшылася ў разы

На другасным рынку сталічнага жылля гэтай вясной назіраецца вельмі складаная сітуацыя, бо

колькасць зделака рэзка скарацілася. Паказальныя па гэтым параметры былі 1998 год, калі ў сталіцы было зафіксавана каля 34 тысяч зделакаў куплі-продажу. У 1999 годзе актыўнасць пакупніцка знізілася да 32120 зделакаў, у 2000 годзе — 24 тысячы, у 2001 — 19200. Самым дрэнным для агенстваў нерухомасці ўстаў 2006 год, калі было аформлена ўсяго 6780 зделакаў. У апошнія два гады ў Мінску рэгістравалася штогод прыкладна 9—10 тысяч зделакаў куплі-продажу жыллёвай нерухомасці.

Паводле прагнозаў Мікалая Прасталупава, сёлета колькасць зарэгістраваных зделакаў можа быць нават менш за 6 тысяч. Яшчэ дог таму ў сталіцы працавала 125 агенстваў нерухомасці, цяпер іх стала 108. Старшыня асацыяцыі не выключнае верагоднасць таго, што яшчэ да новага года агенстваў нерухомасці ў сталіцы стане яшчэ менш на 20—30 структур.

Патаненне працягнецца і ў наступным годзе?

«Замарожванне» другаснага рынку жыллёвай нерухомасці адбываецца на фоне павелічэння колькасці прапановы кватэр на продаж. Сёння на агульным мінскім кватэрным рынку на продаж прапануюцца адрозна каля 10 тысяч кватэр. Гэта самая вялікая прапанова за апошні 5—7 гадоў. Атрымаецца, што ў людзей ёсць жаданне прадаць сваю кватэру, да класік грошай і папелішчы жыллёвай ўмовы, аднак... Каб рэальна

Магілёўская ўлада створыць апытальныя ўмовы для развіцця сельскіх падсобных гаспадарак

Малюнак Андрэя ЗАХАРУСЬКАГА.

Пётр Руднік даў канкрэтныя даручэнні з гэтай нагоды. На 1 умоўную главу жывёлы трэба прадаставіць селяніну 1 гектар пашы. Даць магчымасць сялянам на міні-рынках рэалізоўваць лішкі сваёй прадукцыі самастойна. Не вяртаць насельніцтва здарэнае малако.

У Магілёўскім аблвыканкаме лічаць, што дачыненні мясцовых асабистых падсобных гаспадарак павінны быць двухбаковымі. Ад першых падтрыбуецца ўвага і падтрымка. Ад другіх — неабходна праца для якасцю сваёй прадукцыі.

Ліона ІВАНОВА.

Будаўнік ужо не «дэфіцыт»

Праблема дэфіцыту кадраў дацягчыцца не толькі вёсцы. Існуе яна і ў некаторых тыпова «гарадскіх» галін эканомікі — скажам, для машынабудавання. У той жа час, адзначаў Пётр Грушнік, у краіне працягваюць існаваць празмерна высокія цэны на будаўнічыя спецыялісты.

Прычым зразумела, што «пытанне будаўнікоў» у нечым вырашылася дзюкчыю вяртанню нашых грамадзян з часовых заробкаў з-за мяжы, у прыватнасці, з Расіі. Праўда, колькі беларусаў па-ранейшаму застаюцца «гастарбайтарамі», усё ж невідно — кажаць штося канкрэтнае тут можна толькі пасля падвадзнення канчатковых вынікаў перапісу насельніцтва. Больш дакладна насельніцтва перасяляцца беспрацоўнымі. Па вельмі прастай прычыне: асаблівай зацікаўленасці ў гэтым з боку беларускіх наймальнікаў няма.

Патрэба будаўніцтва

Пры гэтым першы намеснік міністра працягвае заўважыць, неўзабаве тарыфная сетка не будзе абавязкова для арганізацыі прыватнай формы ўласнасці без долі дзяржавы, індывідуальных прадпрыемстваў. Аднак у дадзеным выпадку прадастаўлена ўмова: работнікі падобных суб'ектаў не павінны атрымліваць менш за «мінімалку».

Будуць будаўніцтва

Тым часам колькасць занятых у эканоміцы шмат у чым залежыць

прадаць жыллё, трэба абавязкова згаджацца на 10—15-працэнтныя зніжкі. А каб адбылася ланцуговая зделка з вялікай колькасцю кватэр, трэба дамовіцца пра такія зніжкі з усімі ўдзельнікамі «жыллёвай ракойкі». Рэальна зрабіць гэта амаль немагчыма, бо ніхто не хоча «прагарэць».

Цяпер на рынку складаная такая сітуацыя, калі на фоне мінімальнай колькасці зделакаў назіраецца вельмі маруднае патаненне жыллёвай нерухомасці. Мікалай Прасталупаў лічыць, што ў жытні — кастрычніку другасны рынак жылля можа крыху «разварушыцца», калі зноў будуюць «вымывацца» танныя кватэры. Аднак і гэта амаль ніяк не паўплывае на агульныя цэны фон мінскіх кватэр.

Кватэры будуюць паціху танней сёлета і нават у першыя тры месяцы наступнага года. Кардынальны змены на рынку могуць зніжкі толькі ў тым выпадку, калі павялічання даходаў сярэдняга класа работнікаў сталіцы, ці калі стануць даступнымі камерцыйныя крэдыты.

Далевае будаўніцтва і прыватныя дамы

Паводле інфармацыі Мікалая Прасталупава, за апошнія 7-8 месяцаў аб'ём будаўніцтва камерцыйнага жылля ў сталіцы паменшыўся прыкладна на 30 працэнтаў. Не лепшыя свае часы перажывае і спектр долевага будаўніцтва. Усё часцей забудовшчыкі прапануюць кліентам кватэры ў панэльных дамах па невялікім

кошце. Такім чынам арганізатары прыцягваюць у сістэму долевага будаўніцтва «чаргавікоў» сталіцы, якія маюць магчымасць карыстацца льготнымі крэдытамі пад 5 працэнтаў гадавых. Сапраўды, таннай прапановы па долевым будаўніцтве сёння амаль не засталася. Кошт квадратнага метра долевага будаўніцтва дамоў на стадыі гатоўнасці першых трох паверхаў склаае 1200—1300 долараў. У цалкам будаваных дамах жыллёвы квадрат камерцыйнага новага жылля каштуе 1400—1500 долараў. У самым пачатку арганізацыі долевага будаўніцтва квадратны метр жылля прапануецца кліентам сёння за 1050—1150 долараў. Нагадаю, што такое жыллё прапануецца забудовшчыкам без аздаблення. Штатпакаёўныя кватэры вялікіх плошчэй у такіх дамах прадаюцца слаба. Мікалай Прасталупаў адзначаў, што цяпер у Мінску на другасным рынку магчыма адшукаць трохкакаёўныя кватэры, дзе кошт квадратнага метра складае 1150 долараў ці крыху больш.

Істотнай усяго патаненні сёлета не кватэры ў буйных гарадах, а якасныя прыватныя дамы ў вёсках і раённых цэнтрах, лічыць М. Прасталупаў. Сёння усё актыўней пачалі цікавіцца такой жыллёвай нерухомацю грамадзяне Расіі, якія маюць сваю ў Беларусь. Цяпер добрыя прыватныя дамы ў населеных пунктах адгледжваю да 50 км ад сталіцы магчыма адшукаць па кошце каля 10—20 тысяч долараў.

А НАСЕННЕ НЕ ГАЛАНДСКАЕ

На аўтамагістралі Брэст—Гомель супрацьстаялі дзяржаўнаму была затрымана аўтамашина, у якой індывідуальны прадпрыемальнік з Мінска перавозіў насенне капусты ў імпартнай упакоўцы, якое хацел рэалізаваць у Лунінецкім раёне. Падчас праверкі было ўстаноўлена, што прадпрыемальнік дурый людзей, бо на тэрыторыі Столінскага і Лунінецкага раёнаў прадаваў насельніцтва насенне грухоў і капусты, якое выдаваў за прадукцыю вядомай галандскай фірмы.

Насенне коштам амаль 29 млн рублёў канфіскавалі, а яшчэ ашуканца чакае штраф.

Сыёном СВІСТУНОВІЧ.

Абзац

У Беларусі мінулы год прайшоў пад знакам блізнят — у сям'ях жыхароў краіны нарадзіўся рэкорды лік двойнят, тройнят, трайнят. Летась у краіне з'явілася на свет 1 тыс. 103 двойні, 22 тройні і нават адна чырвяна.

Больш за 580 тыс. беларускіх школьнікаў адзначылі ўчора Дзень піянерскай дружбы. Па словах старшыні Беларускай рэспубліканскай піянерскай арганізацыі, сакратар ЦК БРСМ Наталі Абравец, з пачатку года БРПА вырасла на 14 тыс. 749 чалавек. У склад рэспубліканскай піянерскай дружбы ўваходзяць 226 тыс. 323 аяцятар, 307 тыс. 675 піянераў 10-14 гадоў, больш за 50 тыс. піянераў 15-18 гадоў, а таксама 3,4 тыс. дарослых лідараў — педагогаў і кіраўнікоў.

З пачатку года ў Беларусі больш за 500 чалавек прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці за рэалізацыю і захаванне самагонкі.

Адрозна два лабавыя сутыкненні адбыліся ўчора раніцай у Смалявіцкім раёне. На 27-м кіламетры аўтамагістра Смалявіцкі—Навасадзі адбыліся лёгкага аўта «Рэно Меган» вяртаўся з начной змены і выехаў на сустрэчную палосу. Як папярэдні мяркуюцца, ён заснуў у рулі. Спачатку ён сутыкнуўся з «Фордам Манда», а затым у лабавую з «Фольксвагенам Гольф». «Гольф» адкінула на сустрэчную палосу, дзе ён зноў жа ў лабавую сутыкнуўся з грузавіком «Івека». У выніку ДТЗ засталася пасажырка «Гольфа». У машыне былі яе муж і дарослы сын, які засталася жывыя, але адзін з іх дастаўлены ў рэанімацыю. Мяркуючы вынікі ДТЗ не пацярпеў.

Поўны абзац

У адным з сёлаў Паліцкага раёна Чаркаскай вобласці дэпутаты сельсавета вырашылі прадаць нямецкі танк «Тыгр», які з часоў вайны ляжыць у мясцовым возеры. Сельскія дэпутаты паставілі праціць за танк не менш за паўтара мільёна грыўнаў.

У амерыканскім штаце Нябраска кандыдата на пост шэрыфа разіграў і карты. Вынікі выбараў у акрузе Морыль даволі вызначна з дапамогай картчанка гульні. Справа ў тым, што два кандыдаты на пост шэрыфа ад Рэспубліканскай партыі набралі аднолькавую колькасць галасоў (па 379). Згодна з законамі штата, у такіх выпадках перамога павінен быць выбрана з дапамогай любой азартнай гульні. Выбраві карты — перамога мусліла дастацца таму, хто выйграе з калоды карту, старэйшую за карту суперніка. У выніку перамог Майла Кардэнас, чыя чырвоная дзвятка пабіла шасцірку другога прэтэндэнта. Усё, што прыйшоў галасаваць, пераканаліся, што нават адзін голас азначае вельмі шмат.

Паводле паведамлення карэспандэнта «Звязды» і інфармагенцтваў.

ПЕРШАКУРСНІК СКОКНУЎ УНІЗ З 13-ГА ПАВЕРХА

Здарылася гэта ў аўтара калі чатырох гадыня ў Мінску ў інтэрнаце Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта.

Як паведаміў карэспандэнт «Звязды» старшы памочнік пракурора горада Мінска Сяргей Банашаў, юнак 1990 года нараджэння выкінуўся з балкона інтэрната, які знаходзіцца на трынаццатым паверсе будынка, і загнуў на месцы. Паводле папярэдняй інфармацыі, гэты студэнт быў пад назіраннем ва ўрача-псіхолога. Так, у юнака былі праблемы з самацэнкай, ён лчыў, што з'яўляецца згоём, і на фоне гэтага меў праблемы з заспаховаюць у вучобе. Цяпер праверка факта самагубства першакурсніка займаюцца следчыя пракуратуры Ленінскага раёна.

Ігар ГРЫШЫН.

СТАЎ АХВЯРАЙ «НАЧНЫХ МАТЭЛЬКОЎ»

Пасля сямейнага скандалу малады чалав

ЯК ПРАЙСЦІ Ў БІБЛІЯТЭКУ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Дэмаграфічныя праблемы вырашае транспарт?

Між тым, колькасць тых жа вясковых бібліятэк працягвае скарачацца. Ужо сёлета страту панесла вёска Лоск. Некалі гэты населены пункт быў вядомы ўласным замкам і друкарняй Сымона Буднага. Аднак цяпер з двухсотнага жыхароў вёскі амаль палова — пенсіянеры. Да таго ж адыгравае сваю ролю і іншы факт. За дзясяткі кіламетраў ад Лоска знаходзіцца Гародзькі — аграгарадок з утрыя большай колькасцю жыхароў.

— Вядома, людзі вельмі шкадуюць, бо любая бібліятэка — гэта не толькі кнігі, часопісы і газеты, гэта яшчэ і месца, дзе можна проста сустрэцца і парамаўляць з аднавяскоўцамі, — заўважае Ірына Зянько. — Аднак у рэшце рэшт вырашальнай становіцца дэмаграфічная сітуацыя — моладзь паступова перабіраецца ў больш прывабыны гарады або ў аграгарадкі. Таму, магчыма, у паступовым закрыцці некаторых дробных бібліятэк таксама ёсць асэнс. Гэта дазваляе надаваць больш увагі развіццю бібліятэк «моцных». А што да жыхароў невядзімых вёсак, то тут галоўную ролю павінен адыграваць транспарт.

— Мы вельмі спадзяёмся, што сёлета ў раёне з'явіцца свой бібліёбус — распавядае Ірына Зянько. — Напэўна, стаяць на чыме бібліятэкі ён сапраўды не заменіць, і тым не менш гэты варыянт мае свае перавагі. У прыватнасці, такім чынам мы зможам распрацаваць папярэднія графікі і расплаваць наведванне большай колькасці вёсак — і ў тым ліку самых аддаленых.

Сяргей ГРЫБ. *Валожынскі раён.*

Наш карэспандэнт Ілья Лапато і кантралёры «Мінсктранса» Алена Міклашэўская і Ірэна Мурашка.

Больш за 100 тысяч мінчан было аштрафавана летась за безбелетны праезд у грамадскім транспарце. Сума штрафу склала ні многа ні мала, усе 700 мільярдаў беларускіх рублёў. Куды пайшлі гэтыя грошы і чаму пасажыры так не паважаюць кантралёраў? Разабрацца паспрабуе наш карэспандэнт.

Аддзел «па барацьбе з зайцамі»

Відаць, я расчарую тых, хто думае, нібыта кантралёры працуюць у аддзеле па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю альбо ў кіналагічнай службе спецназа. Усё насамрэч мірна — кантралёры працуюць у агенцтве па распусцюджанні білетнай прадукцыі. Докладней, у кантрольнай службе гэтага агенцтва.

— Акрамя таго, што мы рэалізуем білетную прадукцыю, у нас ёсць адмыслова кантрольная служба — 108 кантралёраў — распавядае дырэктар філіяла «Агенцтва Мінсктрансу» Наталля ІГРЛАВА. — Увогуле ж, кожны з 21 філіяла «Мінсктранса» мае і пазаштатных супрацоўнікаў. Атрымліваецца, што ў месцах кантролю — чалавек не будзе плаціць. Кандуктар сам па сабе міліцыю выклікаць не можа, у кантралёра ж такое права ёсць — міліцыя прыязджае праз 7 хвілін. Са з'яўленнем кантралёраў некаторыя людзі сталі больш адказнымі, за праезд плаціць рэгулярна. Але ёсць катэгорыя людзей, якія як не плацілі, так плаціць і не збіраюцца.

— Куды ідуць грошы, атрыманыя са штрафаў? — Грошы ідуць у дзяржбюджэт. Раней 50 працэнтаў ад штрафа засталася на ўтрыманні кантрольнай службы. Сёння ў бюджэт пералічваюцца ўсе 100 працэнтаў гэтых сродкаў.

Дайце кнігу скаргаў!

Пра тое, як рэагуюць на кантралёраў пасажыры, думаю, нагадаць не варта. Незадаволеных праверкамі заўсёды хапае. І скаргі ў кантрольную службу штодзень ідуць дзясяткамі.

— Скаргаў шмат, — працягвае Наталля ІГРЛАВА. — Звычайна скардзяцца тыя, хто штраф ужо заплаціў (спрабуюць пераканаць, што аштрафавалі несправядліва). Прычыны ж ва ўсіх аднолькавыя — сеў на папяр-

ЛЮБІШ КАТАЦЦА? ЛЮБІ ЗА САНАЧКІ ПЛАЦЦІ!

«Іншы раз ад кантралёраў так уцякаюць — не тое што бульбу, дзяцця забываюць!»

Дама з сабачкам

За свой невядзімы стаж кантралёра зразумеў адну рэч — якія ўсё ж такі нашы пасажыры хітрыні! Першы «заць» сядзеў у вядзімых навушніках і нават вушамі не стрыг, каб заплаціць. Вылічыла яго Філіпаўна. Пасля троххвіліннага спрэчкі, падчас якой хлопца даказваў, што без білета ён праехаў толькі адзін прыпынкі, мы ўсё ж перамаглі. «Заяц» быў высаджаны. Далей — больш. Дама з сабачкам. Але ж якая галасістая! Не толькі сама задарма ехала, але і чатырохногага везла з сабой без намордніка. Мы ў выніку, выслушавшы, якія мы «сцякі і такія», так ад яе нічога і не дамагліся. А разумеючы, што жанчына не зусім цвярозая, вырашылі яе не чапаць.

99 працэнтаў «зайцавых адгавораў» — маўляў, не паспелі заплаціць. Другая па папулярнасці хітраць — гэта працягнуты кантралёраў непрабыты талон. Вось, маўляў, толькі-толькі прабівае збіраўся. Прычым карыстаюцца такімі прыёмамі і старыя, і малыя. Яшчэ пасажыры хочучы, каб над імі злітаваліся, любяць прыкрыкнуць («чаму аўтобус так марудна едзе?»). Усе безбелетныя любяць хлусіць.

Здзівіла ж мяне іншае: цвёрдае перакананне зайцоў у тым, што так і трэба. Так і трэба задарма катацца. Яны будуць крычаць, хаміць, біцца ў історыцы — але плаціць яны не будуць.

Што рабіць з такімі пасажырамі? У тэорыі кантралёр павінен затрымаць аўтобус і высадзіць зайца. Высадзіць і чакаць міліцыю. Але практыка не гарантуе, што міліцыя ты дакачаеш здаровым. Таму кантралёры не рызыкуюць.

Скупы плаціць двойчы

Заходзім у чарговы аўтобус, а на нас кулём ляціць кабетка. Ды так пабегла — аж пяткі заблішчэлі. А праз хвіліну ля аднаго з сядзенняў знаходзім сетку з бульбай. Небарака-безбелетная пакінула. Два кілаграмы.

— Іншы раз так уцякаюць — не тое што бульбу, дзяцця забываюць, — усміхаецца Ірэна Іванавіч. — Быў у мяне такі выпадак. Дзіця крычыць: «Мама, куды ты?!» А той мамы і след прыстаў. Баяцца нас, а чаго баяцца? Заплаціў — і едзе спакойна.

Часцей жа пры ўцёках ад кантралёраў зайцы забываюцца парасоны, дамская сумачка, кашалькі і прадукты харчавання. Радзей — дзяцця і веласпеды.

Каб перахітрыць кантралёра, вялікай навукі не трэба. Кантралёр адзін, пасажыраў — дзясяткі. І ўсё ж я так і не зразумеў адной рэчы: чаму праца кантралёра ў нас лічыцца загананай? Трэба бачыць, з якой непрыязнасцю глядзяць на цябе людзі, калі ты ў форме кантралёра стаіш на прыпынку.

...Пераходзячы з кантралёрамі вуліцу, міналі купку школьнікаў — клас пятай-шостай. Нечакана пачулі рогат за нашымі спінамі і кіпны нам у след: глядзі — кантралёры пайшлі. Адкуль пагарда? Ці кантралёры вінаваты, што мы едзем без талона?

Ілья ЛАПАТО.

«ЛЮДЗЯМ НЕ ЎСЁ АДНО, ХТО ПРЫЙДЗЕ ДА ЎЛАДЫ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Можна, безумоўна, паабяцаць выбаршчыкам пабудоваць краму ці дарогу. А можна папелічыць іх жыццё праз прыняцце магістральных рашэнняў на сесіях і пасяджэннях камісій.

Дарэчы, усім сваім выбаршчыкам я пакінула нумар тэлефона — яны могуць патэлефанаваць напрамую, калі ўзнікнуць нейкія невырашальныя пытанні. Або прыехаць да мяне асабіста, і неабавязкова ў прыёмны дзень.

— За чаго пачалася праца дэпутатаў Мінскага абласнога Савета новага, 26-га, склікання? Што вы сказалі ім на першай сесіі?

— Падзякавала ўсім, хто быў дэпутатамі ў мінулым скліканні, а новых павіншаваць з выбараннем. І адрозна пастаралася настаяць іх на працоўны лад. Таму што новы час, новыя ўмовы ставяць і новыя задачы. Не магу сказаць, што падчас мінулага склікання мала зроблена. Але сёння неабходна перабудаваць работу дэпутатскага корпуса з улікам іншых рэалій — канкрэтызаваць яе, дабівацца выніку і якасці.

Возьмем, напрыклад, тое ж добраўпарадкаванне. Многія думаюць, што наведзі парадка — гэта амаль тое ж самае, што «падмеці тэрыторыю». Між тым, добраўпарадкаванне мае на ўвазе цэльную сістэму, якая ўключае ў сябе заключэнне дагавораў з насельніцтвам і садовымі таварыствамі, арганізацыю работы аўтатранспарту, ліквідацыю звалак, уладкаванне палігонаў, перапрацоўку смецця і гэтак далей... І сёння мы разам са старшынямі сельскіх Саветаў адпрацоўваем гэту сістэму, каб яна хутчэй укаранілася. А «падходы» ў выглядзе спонтанных пакаранняў ужо даўно састарэлі.

У новым скліканні абавязкова звернем увагу на якасць падрыхтоўкі да сесій. Дэпутатскія групы павінны падключыцца да распрацоўкі пытанняў не толькі выканачую ўладу, але і прафесіяналаў. Не будзем адмаўляцца і ад правераных формаў работы, якія сябе зарэкамендавалі ўжо — застануцца ў нас і дзень дэпутата, і дзень Савета. А галоўным крытэрыём дэпутатскай дзейнасці будучы канкрэтныя вынікі.

— Настрой у вас, Святлана Міхайлаўна, баявы...

— Ну чаму баявы? Я ж ні з кім не збіраюся ваяваць. Настрой у мяне працоўны. Будзем разам з дэпутатскім корпусам увабляць у жыццё ўсё тое, што было закладзена і распачата ў мінулым скліканні.

Вось літаральна днёмі правялі абласную селектарную нараду па пытаннях падтрымкі уласных падсобных гаспадарак — з удзелам

губернатора вобласці, камітэта па сельскай гаспадарцы, старшынёў раённых і сельскіх Саветаў. Канкрэтна разбіраліся са становішчам спраў у кожным раёне, аналізавалі вынікі, высвятлялі прычыны недапрацовак... Прышлі да высновы, што трэба стварыць адзіную сістэму, адзіныя падыходы да вырашэння гэтай праблемы — у адпаведнасці з імі даламагаць людзям будзе сельскі Савет і, безумоўна, мясцовыя сельскагаспадарчыя прадпрыемствы. Тут маецца на ўвазе і выдзяленне сенажаці, і забеспячэнне кармамі, і апрацоўка глебы, і многае іншае, ад чаго залежыць жаданне чалавека трымаць гаспадарку. Вясковы жыхар не павінен сутыкацца з аб'яквыым стаўленнем да сваіх праблем. Тым больш што 30 працэнтаў сельгаспрадукцыі вобласці вырошчываецца на прыватных падворках.

Абавязкова будзем працягваць працу з няўдалымі сем'ямі. Яшчэ ў мінулым скліканні мы пачалі замацоўваць за імі дэпутатаў, стараліся нефармальна ўдзельнічаць у гэтым няпростым працэсе «перавышавання» дарослых.

І станоўчыя вынікі ёсць, хоць не так шмат, як хачелася б. Сям'ей трэба займацца, і не ад выпадку да выпадку, а метадычна, пастаянна. І ўчастковаму інспектару, і санітарна-ветэрынарнаму, і аддзелу МНС, і, безумоўна, старшынёў сельскага Савета. Не трэба нікога баяцца, не трэба лічыць сябе трэцім, пятай ці дзясятай уладай у раёне. Людзі вас выбралі, аказалі давер — дык дзейнічайце... Для гэтага ёсць паўнамоцтвы, і іх трэба смела выкарыстоўваць.

— Святлана Міхайлаўна, вы ўвесь час у руху, заўсёды вырашаеце чыёсці праблемы... Цяжка жанчыне займаць такую пасаду?

— Калі шчыра, я гэты перыяд «жаночых комплексаў» перажыла ўжо даўно. І стала больш моцнай — цяпер, ва ўсякім разе, ведаю, як выходзіць са складаных сітуацый, каму тэлефанаваць, у каго пытацца парады... Да таго ж, «спадніца» — не мінус.

— Самае складанае для вас — гэта... — Не памыліцца к людзям, у кадрах. Вельмі балюча бывае, калі ты на кагорцы разлічваеш, а ён цябе падводзіць. Падводзіць справу, іншых людзей, якія ўскладалі на яго нейкія спадзяванні... Гэта перажываю цяжка.

— А хто падсілкоўвае вас станоўчай энергіяй?

— Не адкрылі ніякіх амерык — мая сям'я і мае сябры, блізкія людзі, якія падтрымліваюць і падтрымліваюць на самых складаных жыццёвых этапах. Я ўвесь час дзякую за іх Богу.

Наталля КАРПЕНКА.

СА СВЯТЛОМ І «НАДЗЕЙЯЙ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Як органы мясцовага самакіравання яны патрэбныя, але павінны выконваць свае функцыі. Сёння ж — па прычыне адсутнасці ў работніцкай матэрыяльнай зацікаўленасці — яны робяць гэта не ў поўным аб'ёме. Тым не менш, пэўныя станоўчыя вынікі такой дзейнасці ёсць. Камітэты з'яўляюцца інфарматарамі па доме, соцыяльна за парадкам, арганізуюць людзей на ўстаноўку металічных дзвярэй у пад'ездах, лічылніквікаў цяпла, збіраюць грошы з жыхароў на рамонт пад'ездаў і г. д.

Для таго, каб органы грамадскага тэрытарыяльнага самакіравання былі жыццяздольныя, ім неабходна аказаць фінансавую падтрымку. Сёння любое пытанне без фінансавання рашацца не будзе. Але гэта не значыць, што гарадскі і раённыя бюджэты павінны ўкладваць туды свае грошы. Сёння існуе шмат розных некамерцыйных фондаў, якія маюць сродкі і проста не ведаюць, куды іх накіраваць. А заданя мясцовай улады — праз напісанне праектаў прыцягваць грошы ў свой рэгіён, накіроўваць на развіццё пэўнай тэрыторыі і на вырашэнне яе праблем.

Дамавыя і вулічныя камітэты ў г. Баранавіч.

Інга МІНДАЛЁВА.

Вічы не маюць статусу юрыдычнай асобы, яны дзейнічаюць як грамадскія арганізацыі. Камітэт «Надзея» — адзін, хто мае такі статус. Усім органам грамадскага тэрытарыяльнага самакіравання надаваць яго і не варта, — лічыць Уладзімір Стахоў.

— Мы сёння вядзем размову пра іншае: мяркуем стварыць у горадзе Каардынацыйны Савет органаў грамадскага тэрытарыяльнага самакіравання і надаць яму статус юрыдычнай асобы, — адзначае дэпутат. — На яго рэагуюць будучыя наступныя сродкі спонсараў і фондаў, а ён будзе накіроўваць іх на патрэбы вулічных, дамавых камітэтаў і інш. Наш дэпутат Банкевіч зарытхуе адпаведны праект.

Тут нам таксама спатрэбіцца фінансавую падтрымку. Мы плануем зрабіць гэтую структуру яшчэ і навукальнай (а значыць, неабходна прадугледзець аплату лектараў, заробак персаналу). Мы збіраемся стварыць Каардынацыйны Савет органаў грамадскага тэрытарыяльнага самакіравання пры гарадскім Саветце дэпутатаў. Спадзяёмся, што і гэты праект у нас атрымаецца рэалізаваць аператыўна.

Інга МІНДАЛЁВА.

ПАШЫРЦЕ СТАРАСТУ ПРАВЫ!

Расасна — вялікая па сучасных мерках вёска ў Дубровенскім раёне Віцебскай вобласці. Тут некалькі вуліц, звыш ста дамоў, дзе пражываюць 250 жыхароў. Старэйшына на ўвесь населены пункт адзін — Анатоль Замрын. На сваёй пасадзе — усе гэтыя гады, пакуль актыўна фарміраваў статус старэйшыны на дзяржаўным узроўні.

Анатоль Замрын лічыць, што правы старэйшыны трэба пашыраць, каб ён адыгрываў у сучаснай вёсцы турую ролю, якую патрабуе час. Пакуль што гэтая фігура ўсё ж больш фармальная, чым дзейсная. Якіх жа паўнамоцтваў ён хапае старэйшыну, каб жыхары выконвалі хоць бы прасцейшыя яго патрабаванні?

— Навесці парадак у населеным пункце нялёгка. Пачну з добраўпарадкавання прыватных тэрыторый. З наступленнем вясны гэта тэма стала актуальнай. З боку мясцовай улады ў Расасна створаны ўмовы для прыбырання: вызначана месца для сметніка, там усталяваны паказальнік, пляцоўка акальцовааная. Дысцыплінаваныя жыхары вывозяць смецце туды то яе можна: на ручной павозцы, на калі ці аўтамабілі. А ёсць жа такія, хто смецце на дарогу выкідае, і калія іх хаты не пралезеш. Што з імі рабіць старэйшыну? Вядома, угаварваць, каб прыбіралі за сабой. Я ўгаварваю: і адзін

раз скажаў, і другі, а яны не рэагуюць. Вось тут бы закон прымяніць ды аштрафаваць хоць на дзясяткі тысяч рублёў, каб дайшоў да яго, што патрабаванне трэба выканаць.

І спытаў у леташнім злёце старэйшына: якім чынам дабіцца, каб нябядніны гаспадар прыбраў свой падворак? Мне так і сказалі: угаварвай, а штрафныя санкцыі прымяняць табе нельга. А ўгаварваў да ўшчыўвання недысцыплінаваных жыхароў не ўспрымаюць. Калі ж старшыня сельскага Савета па нашых заяўках штрафы афармляць, то ён увесь свой працоўны час на гэту справу патраціць.

Прываду яшчэ прыклад на гэту тэму. Амаль на кожным падворку ў вёсцы ёсць сабак. Па правілах утрымання сабак, іх трэба трымаць на прызыгі да ночы. Ночу на пэўны час можна спускаць за ланцуга. Значная частка жыхароў не выконвае тых правілаў: сабакі бгаюць і днём, і ночу па вуліцах. Я правёў растлумачальную работу з жыхарамі, зазірнуў пры гэтым да кожнага ў хату. Расказаў, як утрымліваць сабак. Вы мяркуеце, што пасля гэтага нешта змянілася? Пакуль хоць бы аднаго паршульніка не пакараюць штрафам, сабакі будуць гуляць па вуліцах.

Лічу, што трэба задумкацца, як выкарыстоўваць нават тыя штрафы, якімі карае адміністрацыйная камісія раёна, — каб яны працавалі на парадка. Тры дні я ўласнаручна рамантаваў агароджу вакол клуба. Зрабіў усё як след, затым абышоў будынак, радуічыся добраўпарадкаванасці тэрыторыі. А ўвечары ў час дыскатэкі адзін выплоха даехаў да клуба літаральна на агароджы і паламаў яе... Я падаў заяву на яго ў міліцыю. Мужчыну аштрафавалі на адміністрацыйнай камісіі. Ён вымушаны быў заплаціць звыш ста тысяч рублёў. Праз некаторы час звяртаюся да яго: калі пачыніш агароджы? А ён мне ў адказ: я заплаціў, каб яе пачынілі, і не чапляйся да мяне.

Атрымліваецца, што сапраўды заплаціў, толькі... грошы сельскі Савет не пабачыў. Я лічу, што гэтую практыку трэба змяніць на дзяржаўным узроўні. Калі грамадзянін заплаціў штраф з нагоды паламання ім агароджы, то і грошы павінны пайсці ў сельсавет, каб закупіць той жа штыкетнік.

За амаральныя паводзіны таксама часам даюць штрафы: калі напісуў ды паскандаліў у грамадскім месцы, калі брыдка лаўсяў ці яшчэ за нешта падобнае. Хачелася б, каб і ў такім выпадку штраф быў працудамы, а не проста «абы грошы ўзяць».

У вёсцы жыве мужчына, які працяглы час нідзе не працуе. Прыехаў да маці ў хату і

корміцца з яе пенсіі. Каб калі рамантаваў агароджы вакол клуба. Зрабіў усё як след, затым абышоў будынак, радуічыся добраўпарадкаванасці тэрыторыі. А ўвечары ў час дыскатэкі адзін выплоха даехаў да клуба літаральна на агароджы і паламаў яе... Я падаў заяву на яго ў міліцыю. Мужчыну аштрафавалі на адміністрацыйнай камісіі. Ён вымушаны быў заплаціць звыш ста тысяч рублёў. Праз некаторы час звяртаюся да яго: калі пачыніш агароджы? А ён мне ў адказ: я заплаціў, каб яе пачынілі, і не чапляйся да мяне.

Атрымліваецца, што сапраўды заплаціў, толькі... грошы сельскі Савет не пабачыў. Я лічу, што гэтую практыку трэба змяніць на дзяржаўным узроўні. Калі грамадзянін заплаціў штраф з нагоды паламання ім агароджы, то і грошы павінны пайсці ў сельсавет, каб закупіць той жа штыкетнік.

За амаральныя паводзіны таксама часам даюць штрафы: калі напісуў ды паскандаліў у грамадскім месцы, калі брыдка лаўсяў ці яшчэ за нешта падобнае. Хачелася б, каб і ў такім выпадку штраф быў працудамы, а не проста «абы грошы ўзяць».

У вёсцы жыве мужчына, які працяглы час нідзе не працуе. Прыехаў да маці ў хату і

Інга МІНДАЛЁВА.

Сына запрасілі на адміністрацыйную камісію і аштрафавалі. А штраф заплаціла... пакрыўджаная ім маці. Сын ей сказаў: будзеш ведаць, як скардзіцца.

Пасля гэтага выпадку я добра падумаю, перш чым кінуцца абараняць пакрыўджаных, каб не зрабіць ім горш. На мой погляд, нельга караць беспрацоўнага мужчыну грашовым штрафам. Бо адрозна ўнікае пытанне: дзе ён возьме грошы, калі не працуе? Ёсць жа іншыя варыянты: адпрацаваць на грамадскіх работах, уладкаваць прымусова на працу, каб зарабіў і заплаціў.

Вольга ШУТАВА.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ
РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Установа «Рэдакцыя газеты «Звезда» Галоўны рэдактар Уладзімір НАРКЕВІЧ. Адрасна за выпуск Наталля КАРПЕНКА. Грамадскі савет: НАВІЦКІ Г.В., старшыня Пастаянна-й камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу

Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; БАЙКОЎ В.М., старшыня Пастаянна-й камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенцыі; АЦЯСА А.А., старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў; СЦЕПАНЕНКА А.М., адказны сакратар Савета па ўзаемадзейні органу мясцо-

вага самакіравання пры Савете Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; ПРЭДКА С.У., старшыня Ваўкавыскага раённага Савета дэпутатаў Гродзенскай вобласці; МАКСІМЕНКА С.А., дэпутат Смалевіцкага раённага Савета дэпутатаў Мінскай вобласці АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 21 03; e-mail: info@zvyazda.minsk.by Газета адрэдакавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Тыраж 33.310. Нумар падпісаны ў 19.30.

Крыніца здароўя

ЦЫГАРЭТА АДЫРАЕ Ў ЖАНЧЫН 11 гадоў жыцця!

Доктар адкажа
Ёсць пытанні? Тэлефануйце...
 «Гарачая лінія» Міністэрства аховы здароўя (222 70 80):
 21 мая — намеснік дырэктара Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру гігіены Ірына Аляксееўна ЗАСЦЕНСКАЯ.
 «Гарачая» лінія ўпраўлення аховы здароўя Міннабвязбанкама (017) 220 20 25:
 21 мая — уроч-імунолаг Мінскай абласной дзіцячай клінічнай бальніцы Наталля Анатольеўна АНДРАСЮК.
У графіку магчымыя змяненні.

Піць з карысцю

Колькі піць?
 Вада — крыніца сілы і здароўя, і піць яе неабходна. Аднак вост тут думкі спецыялістаў разьлічваюцца: адны дыеталогі сцвярджаюць, што ўжываць варту як мінімум па 2 л вадкасці ў дзень, другія ўпэўнены, што арганізм сам ведае сваю меру. Трація і зусім лічаць, што лішак вільгаці можа аказацца фатальным. Давайце паспрабуем разабрацца ў гэтым пытанні.

У тым, што вільгаць неабходная, сумнявацца не даводзіцца. Даўно прызнаны факт, што вада стымуе сімпатычную нервовую сістэму, якая рэгулюе метабалізм. А значыць, дабратворная адбываецца на здароўі. Аднак пытанне колькасці неабходнай нам вады залежыць ад многіх фактараў. Напрыклад, калі вы ўвесь дзень праводзіце ў офісе, дзе паветра пранізана камп'ютарным выпраменьваннем і штучным кандыцыянаваннем, абмяжоўваць сябе ва ўжыванні вады не варту. Калі ж вы спартсмен, то дактары, хутчэй за ўсё, не дазваляць вам піць шмат вады падчас спартоўнага вынавання. Працяць толькі праганяць смугу. Калі ж вы вырашылі пазбавіцца ад лішніх кілаграмаў, тым жа спецыялісты настойліва парэкаменуюць вам піць ваду і толькі ваду.

Вады мала не бывае?
 Іранскія медыкі прыйшлі да высновы, што большасць з нас зведваюць хронічнае абязводжванне, а гэта прамы шлях да атлусцення і нават астмы. Яны раіць ужываць па 8 шклянках чыстай вады ў дзень (гэта каля 2 літраў). Іншыя вадкасці, такія, як супы, сокі, садавіна, пры гэтым не ўлічваюцца. Каву, гарбату і газаваныя напоі яны рэкамендуюць зусім выкараціць з рацыёну.

У тым, што вады мала не бывае, упэўненыя і нямецкія вучоныя. Праўда, карыснай яны лічаць далёка не усю, а толькі мінеральную або талую ваду. І рэкамендуюць ужываць яе наступным чынам:
 ● шклянку вады за паўгадзіны да яды, каб падрыхтаваць стрававальны тракт да работы і не перадаць;
 ● шклянку вады праз 2,5 гадзіны пасля яды.

Кама вада шкодная?
 Трэцяя, не менш вялікая частка навукоўцаў супольнітва, аказалася больш лаяльнай і прытрымліваецца думкі, што піць трэба столькі, колькі хочацца, — гэта значыць у сярэднім ад 1,5 да 3 літраў у суткі. Прычым улічваюць варту вады, гарбату, сокі, супы і садавіну з агароднінай.

Але ўсё гэта датычыцца здаровых людзей. Для тых, хто пакутуе ад сардэчнай і/або нырачнай недастатковасці, спялое прытрымліванне такіх прарад можа аказацца фатальным. Урачы папярэджваюць: з-за дрэннага кровазабеспячэння ныракі змяняюцца колькасць вадкасці, якая выводзіцца натуральным шляхам.

Не варту захапляцца вадой і тым, чыя лішняя вага звязаная з затрымкай вадкасці ў арганізме. Вось яшчэ некалькі нюансаў.

Што піць?
 Ідэальны сродак прагнаць смугу — звычайная вада. Але якую ваду піць?
 3-пад крана
 Тое, што ў большасці гарадоў цячэ з-пад крана, прыдатны для піцця называць цяжка з-за разькі паху хлору. Праўда, хлорныя вады не для таго, каб яе не пілі, а для абеззаражвання. Бо ваду для побытавых мэту нярэдка бярэць з адкрытых вадаёмаў, у якіх «флоры і фаўны» навалом. Таму хлараванне — вымушаная мера. Працэс гатавання часткова вы-

ПРОСИЦЬ СЭРЦА РАДАСЦІ

На вашы пытанні адказалі загадчык інфарктнага аддзялення 10-й гарадской клінічнай бальніцы г. Мінска Наталля ПАЛЮЯКОВА і ўрач-кардыёлаг таго ж аддзялення Ірына ГРЫШЫНА.

(Працяг. Пачатак у нумарах за 18, 19 мая.)
— Мінск, Тамара Рыгораўна. 71 год. Што рабіць, калі артрэарыяльны ціск вельмі нізкі? Сёння ў мяне 111/37.
 — Які ў вас дыягназ?
— У мяне — ішэмічная хвароба сэрца, стэнакардыя напружання ФК 2, буйнаагавы кардыясклероз, атэрасклероз аорты, вянечных артерій, адноснае недастатковасць МК, МР 2-3-я ступень, лёгкая гіпертэнзія, ізалюваная САГ 1-й ступені, рызыка 4. Ёсць яшчэ цукровы дыябет. Была аперацыя на шчытападобнай залозе.
 — Якія лекі вы прымаеце?
— Для залозы і кардыямагнілі.
 — А як працягваецца стэнакардыя, што вы ад яе прымаеце?
— Нічога, паколькі ўсе гэтыя прэпараты павялічваюць ціск.
 — Якую фізічную нагрузку вы выконваеце? Ходзіце самі?
— Хаджу ў паліклініку, усё раблю... Калі моцна сціскае, спыняюся на нейкі час...
 — Ціск не павышаецца больш за 40?
— Не. Раней у мяне быў ціск 60, потым 57. Паколькі ў мяне стэнакардыя, то ў паліклініку настойліва на тым, каб я прымаю лаекі ад яе — прызначылі эналапрыл, які зніжае ціск. Урач сказаў, каб я піла чыстае мізерную дозу.
 — Як даўно вы рабілі ультрагукавое даследаванне сэрца?
— 29 снежня 2009 года.
 — Аб артальным парку сэрца не ўзнікаю пытанні?
— Не.
 — Думаеце, трэба паўтарыць

Рэспубліканская акцыя «Беларусь супраць тытуню», прымеркаваная да Сусветнага дня без тытуню, які адзначаецца на планеце штогод 31 мая, стартвала ў нашай краіне. У гэтым годзе яна праводзіцца пад дэвізам «За прыгажосць жанчын і здароўе дзяцей». Такі дэвіз абраны зусім не выпадкова: зашмалена гэтай шкоднай звычайнай набыто апошнім часам сярод жанчога насельніцтва планеты проста эпідэмічны размах. Жанчыны-курцы складаюць каля 20 працэнтаў ад больш чым 1 мільярд курцоў ва ўсім свеце. А ў некаторых краінах колькасць курцоў аднолькавая як сярод хлопцаў, так і сярод дзяўчат.

Як сведчаць вынікі рэспубліканскага сацыялагічнага даследавання, праведзенага летась, сярод беларускіх мужчын доля курцоў складае 50,2 працэнта, а сярод жанчын — 21,4 працэнта. Доля тых, хто курчыць пастаянна, у 3 разы вышэйшая сярод мужчын і складае 36,4 працэнта. Доля тых, хто курчыць ад выпадку да выпадку, прыкладна аднолькавая і складае 10,5 працэнта сярод жанчын і 13,8 працэнта сярод мужчын.

— Аналіз звестак за 2001—2009 гады паказвае, што мужчыны адмаўляюцца ад курэння часцей за жанчын: доля курцоў сярэд іх знізілася на 13,9 працэнта (з 64,1 працэнта ў 2001 годзе да 50,2 працэнта летась), — паведаміла загадчыца аддзела грамадскага здароўя Рэспубліканскага цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Вольга БАРТМАН. — Сярод жанчын зніжэнне долі аматараў курэння наіраўналася ў перыяд з 2001 па 2004 год: з 19,7 працэнта ў 2001 годзе да 15,4 працэнта ў 2004 годзе. Затое за 2006—2009 гады доля жанчын-курцоў павялічылася з 16,3 да 21,4 працэнта.

Матывы курцоў добра вядомыя: па меркаванні брытанскага даследчыцы, за цыгарэты чалавек бярэцца або для таго, каб пазбавіцца ад непрыемных эмоцый, або дзеля задалавання, або дзеля павышэння ўласнай самаацэнкі, або чыста аўтаматчна. Але жанчыны прыдуць сабе яшчэ дзядатковыя прычыны: яны лічаць, што курэнне дапамагае ім зменшыць вагу і ства-

рае рамантычны спакуслівы вобраз. Насамрэч ні адзін з жаночых аргументаў не вытрымлівае аніякай крытыкі. Цыгарэта зніжае не апетыт, а пачуццё голаду за кошт выкідку нейрамедыятара дафаміна, які выклікае прывыканне, а непазбегнае наступства ўздзеяння тытунёвага дыму на скуру твару, рук, зубы і валасы ніяк не спрыяе спакуюшчым мужчын. Больш за тое, калі цыгарэта скарачае жыццё мужчыну на 5 гадоў, то ў жанчын яна адбірае цэлых 11 гадоў жыцця! Штогод ад наступстваў курэння ў развітых краінах свету паміраюць больш як 500 тысяч жанчын. Сярод наступстваў курэння ў мужчын даміруюць рак лёгкіх і верхніх дыхальных шляхоў, а ў жанчын — рак малочнай залозы і рак органаў палавой сістэмы. Выкіданыя, заўчасныя роды і праблемы з выношваннем плода ў курчыц, больш падвержаныя алергіі і маюць больш высокую рызыку ў будучыні набыць залежнасць ад алкаголю, наркатыкаў ці тытуню. Нікацін лёгка пранікае праз плацэнтарны бар'ер ў ўздзейнічае на мозг дзіцяці, што вельмі негатыўна ўплывае на яго далейшае псіхічнае развіццё.

Узнікае цалкам законнамернае пытанне: навошта жанчыне калемці ўласнае здароўе і здароўе сваёй дзіцяці? Чым бы жанчына ні тлумачыла сваю шкодную звычайную, сапраўды яна ўтрымліваецца ніякіх карысных для арганізма рэчываў. З другога боку, калі на нейкім фазе жыцця вы з'ясеце скарп'як фурашкі, то гэта ніякім чынам не падавае вам лаянку. Таму што важна не толькі, што менавіта мы ядым, але і як часта мы гэта робім. Дарчыце, вы, Але, не надта ўважліва працягвайце заганяць наваткі. А там сказана, што праналаванне прадукты харчавання «ча» становяцца прычынай атручэння і цяжкіх алергічных рэакцыяў, але для здаровых людзей і далей: «На думку ўрачоў, ісць залежыць ад дазіроўкі».

Правільна, кілаграм нават «вельмі карысных» (як сцвярджаюць спецыялісты і тыя ж сяроднасці) спецыялісты і тыя ж сяроднасці за адзін прысеат, — гэта нядрова, адзін апельсін — выдатна. Хоць адначасова паўстае яшчэ шэраг пытанняў адносна гэтага апыста. Напрыклад: ён даспяне на сонцы ці ў скрыні? Колькі месяцаў прайшоў з часу збору ўраджаю? Якія хімічныя рэчывы і ў якой колькасці выкарыстоўваліся падчас вырошчвання і захоўвання плода? Словам, ці ёсць у гэтым апысьце што-небудзь сапраўды карыснае, акрамя кліятчакі? Не менш, практыка падказвае, што тлумчыць сабе галаву падобнымі пытаннямі ўсё ж такі не варту. Усё роўна мы не атрымаем адказу на іх. Лепш за ўсё з задавальненнем і жожны дзень ужываць 400-500 грамаў

доўга — тыдні, месяцы і нават гады, — папярэджвае галоўны нарколагі Міністэрства аховы здароўя Аляксей АЛЯКСАНДРАУ. — Крытычны — самы першы год. Тым, хто хоча разгавіцца са шкоднай звычайкай, будзе вельмі цяжка і фізічна, і псіхалагічна, і эмацыянальна. Ім давядзецца сур'ёзна пераабдуваць сваё жыццё, прыдумляць, як расправіцца з часам, які раптам з'явіцца, навучыцца перамагаць сябе, калі калегі ці сябры ідуць «падыміць» у курьлюку ці на балкон, вучыцца кантактаваць з людзьмі без цыгарэты ў руках.

Існуе некалькі спосабаў, якія дапамагаюць кінуць курчыць. Напрыклад, замаскіраваная тэрапія нікацінава-шкідлівымі сродкамі, якія зніжаюць жаданне зацягнуцца і паліваюць адыкванне ад тытуню (жавальная гумка). У апошнія гады з'явіліся прэпараты, якія не ўтрымліваюць нікаціну, не з'яўляюцца псіхатропамі і не выклікаюць прывыканне, затое спецыфічна ўздзейнічаюць на рэцэптары мозгу, дапамагаюць перажыць абстрактныя сімворы пры адмаўленні ад курэння. Да такіх сродкаў адносяцца антыдэпрэсанты, якія прадаюцца толькі па рэцэптах, і агансты нікацінавых рэцэптараў, напрыклад, цытынін. Можна паспрабаваць рэфлексатэрапію, якая зніжае рэфлекс курчыць, або псіхатэрапію з выкарыстаннем з узрачом ці псіхалага.

Ёсць меркаванне, што найбольш эфектыўным спосабам прафілактыкі тытунёвай залежнасці з'яўляюцца занятыя спортам. Гэта навукова даказаны спосаб зменшыць схільнасць да курэння, асабліва ў самым пачатку залежнасці. Акрамя таго, фізічныя напружкі стымуюць выпрацоўку мозгам «здоровых гармонаў задавальнення» і куды лепш вырашаюць усё тым праблемамі, з якімі «змагалася» цыгарэта — і стрэс знімаюць, і вагу зніжаюць, і самацэнку павышаюць, і дастаюць задавальнення...
Надзея НІКАЛАЕВА.

Зваротная сувязь «ЯКУЮ ЕЖУ МОЖНА ЕСЦІ?»

усё новае ведае. Чым больш шырокім будзе наш круггляд, тым менш смешных пытанняў мы будзем сабе задаваць.
 З прадуктамі харчавання не можа быць усё так адназначна. У сэнсе: з'еў каўбаскі — быўай, здароўе! Калі б так, то і не выпускаяй бы ніхто тую каўбаску. Проста не ўжываеце каўбаскіны вырабы штодня, а яшчэ лепш — адмаўляецеся ад такой пакуцы як мага часцей. Бо каўбаса, сардэльнік не ўтрымліваюць ніякіх карысных для арганізма рэчываў. З другога боку, калі на нейкім фазе жыцця вы з'ясеце скарп'як фурашкі, то гэта ніякім чынам не падавае вам лаянку. Таму што важна не толькі, што менавіта мы ядым, але і як часта мы гэта робім. Дарчыце, вы, Але, не надта ўважліва працягвайце заганяць наваткі. А там сказана, што праналаванне прадукты харчавання «ча» становяцца прычынай атручэння і цяжкіх алергічных рэакцыяў, але для здаровых людзей і далей: «На думку ўрачоў, ісць залежыць ад дазіроўкі».

Правільна, кілаграм нават «вельмі карысных» (як сцвярджаюць спецыялісты і тыя ж сяроднасці) спецыялісты і тыя ж сяроднасці за адзін прысеат, — гэта нядрова, адзін апельсін — выдатна. Хоць адначасова паўстае яшчэ шэраг пытанняў адносна гэтага апыста. Напрыклад: ён даспяне на сонцы ці ў скрыні? Колькі месяцаў прайшоў з часу збору ўраджаю? Якія хімічныя рэчывы і ў якой колькасці выкарыстоўваліся падчас вырошчвання і захоўвання плода? Словам, ці ёсць у гэтым апысьце што-небудзь сапраўды карыснае, акрамя кліятчакі? Не менш, практыка падказвае, што тлумчыць сабе галаву падобнымі пытаннямі ўсё ж такі не варту. Усё роўна мы не атрымаем адказу на іх. Лепш за ўсё з задавальненнем і жожны дзень ужываць 400-500 грамаў

Гародніны і садавіны

Гэта могуць быць, вядома, і чатыры яблыкі, але лепш за ўсё, каб тут была разнастайнасць. Прычым разнастайнасці вельмі важны ў справе здаровага харчавання. Такім чынам мы атрымаем як мага больш карысных рэчываў і пазбавім сябе рызыкай злоўжывання, што якраз можа прывесці да той жа алергіі ці проста непатрэбнага нам уздзеянна на арганізм. Гэта як з алкаголем. 30-50 грамаў «за прысеат» — выдатна, больш — дрэнна.

Ішчэ важны момант — які менавіта мы ўжываем прадукты. Добра, напрыклад, тую ж каўбаску заесці няхай сабе апельсінам ці любой іншай садавінай або гароднінай. Паралельна з алкаголем неабходна павышаць належную колькасць вады.
 Не існуе ежы адназначна шкоднай і адназначна карыснай. Існуе здаровае лад харчавання. З ім цесна звязана правіла залатой сярэдзіны. Іншымі словамі, харчаванне павінна адпавядаць узроўню, полу, фізічным і разумовым напружкам, фізіялагічнаму стану, наяўнасці захворванняў, карачай, здароваму сансу, адсутнасці рэзкіх перагібаў і ваганняў. З гэтага пункту гледжання любая дыета — адхіленне ад здаровага курсу, бо аддалае нас ад правіла залатой сярэдзіны.
 Свету не вядомы выпадкі, калі б прычынай пэўнага захворвання стаў кетчуп ці газіроўка. Аднак гэтыя прадукты сапраўды не ўважодзіць у паняцце здаровага ладу жыцця. Нельга атысямліваць з такім ладом жыцця сітуацыю, у якой асноўны прыём ежы прыпадае на вячэру, калі сядзячы складаецца толькі з кавы, калі каўбаса змяняе мясца і рыбу, калі садавіна і агародніна — рэдкія госці ў доме і г.д. Здарова лад жыцця — гэта разумная сістэма, якая не абмяжоўвае чалавека пэўным спісам прадуктаў, а настойвае на пашырэнні здаровых звычай. Ужываеце любыя прадукты, але пакрысе і ў адпаведнасці з патрэбамі вашага арганізма.
 Выбар — воль козыр, які ёсць у любога чалавека. А здаровае выбар — гэта калі мы аддаём перавагу ежы сырой перад гатаванай, варанай і тушанай перад смажанай і вэнджанай, несалёнай перад салёнай, прадуктам з меншай колькасцю харчовых дабавак перад прадуктамі з большай колькасцю кансервантаў і г.д.
Святлана БАРЫСЕНКА.

Мёд на варце зроку

Сёння ні адна работа не абходзіцца без удзелу ў ёй камп'ютара. Які патрэбен зрок, каб вытрымаць цэлы дзень «зносна» з маніторам? Дапаможа пераадолець напружкі на вочы дапаможа мёд.
 Гэты натуральны прадукт з'яўляецца немазменнай крыніцай пэўнага комплексу рэчываў, якія неабходны для нармальнай работы сятчаткі вочы. Вучоныя зазначаюць, што самы дабратворны ўплыў на зрок аказвае ліпы мёд. Гаючы прадукт карысна ўжываць раніцай, нашо. Але пры гэтым варту ведаць, што уласцівае мёду павялічваюцца ў некалькі разоў, калі ў роце захавана натуральная мікрафлора. Таму адразу пасля абжуджэння, прыкладна на 10—15 хвілін да чысты зубоў, трэба не спяшчыцца расмацкаць 1 ст. лыжкі мёду. Тое ж самае варту зрабіць і перад сном.
Падрыхтавала Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ.

МІСЬІ ВАКОЛ УЛАСЦІВАСЦЯЎ САДАВІНЫ І АГАРОДНІНЫ

Міжнародная група даследчыкаў фактычна абвергла распаўсюджанае меркаванне, паводле якога спажыванне вялікай колькасці агародніны і садавіны адгрывае важную ролю ў прафілактыцы раку.
 У 1990 годзе Сусветная арганізацыя аховы здароўя рэкамендавала кожнаму чалавеку штодня спажываць не менш як пяць стандартных порцый любой агародніны і садавіны акрамя багатых на крухмал караняплодаў (у суме 400 грамаў). Па меркаванні экспертаў СААЗ, гэта дапамагае істотна знізіць хронічныя неінфекцыйныя хваробы людзей, у тым ліку анкалагічныя.
 Як паведаміла ВВС, міжнародная група навукоўцаў праналавала звесткі паўмільёна чалавек з 10 еўрапейскіх краін, якія ўзялі ўдзел у буйнамаштабным Еўрапейскім даследаванні па вызначэнні ўзаемазвязаных паміж ракам і харчаваннем. Пасля ўнясення папраўкі на не звязаннасць з харчаваннем фактары, такія, як курэнне, фізічная актыўнасць і іншыя, даследчыкі прыйшлі да высновы, што спажыванне рэкамендаванай колькасці агародніны і садавіны можа папярэджаць не больш за 2,5 працэнта выпадкаў раку (максімум 2,6 працэнта сярод мужчынаў і 2,3 працэнта — сярод жанчога насельніцтва). Як паведаміла ў справаздачы арганізацыі, апублікаванай у Journal of the National Cancer Institute, нават гэты зніжэнне анкалагічнай захваральнасці нельга звязваць толькі са спажываннем агародніны і садавіны, паколькі людзі, якія прытрымліваюцца рэкамендацыі ў харчаванні, у прынцыпе схільныя да больш здаровага ладу жыцця.
 Эксперты падкрэслілі, што іх высновы датычацца толькі агародніны і садавіны ўвогуле, а асобныя іх разнавіднасці могуць утрымліваць бялагічна актыўныя рэчывы, якія спецыфічна ахоўваюць чалавека ад некаторых відаў пухлін. Акрамя таго, спажыванне рэкамендаванай колькасці агародніны і садавіны зніжае рызыку атлусцення і атэрасклерозу, што змяняе верагоднасць развіцця інфаркту, інсульту і дыябету.
Падрыхтавала Надзея НІКАЛАЕВА.

— Я п'ю эналапрыл — 2,5 мг. Ці трэба яшчэ зніжаць дозу лекаў?
 — Па-першае, неабходна паўтарыць электракардыяграму, а таксама запісаць, як на працягу сутак мяняецца профіль ціску. Думаю, што пад кантролем урача можна знізіць дозу прэпарата. Бісапралол можа зніжаць паступова, а воль амладыпін можна адмяніць адразу.
— Яна Ляхвіцкая раён, Вольга Андрэўна. Мне 75 гадоў. У 1995 годзе ў мяне буйнаагавы інфаркт, у 2007-м — паўтара. Праз 10 дзён — трансмуральны інфаркт. Мяне непакоіць боль, які ўзнікае за грудзіннай пасля абеду. П'ю тавы валідол або нітратліцы. Крыху пасяджу, боль праходзіць. Але ж боль пастаянна паўтараецца.
 — Боль узнікае толькі пасля абеду?
— Так.
 — Якія прэпараты вы прымаеце?
— Раніцай манаксп — 40 мг, метапрапол — 25 мг, індапамід.

— Я п'ю эналапрыл — 2,5 мг... У мяне ж яшчэ ціск «скача», то высокі, то нізкі.
 — Гэта значыць, што прэпараты падабрана напярэдня. Калі ціск павышаецца, можна павялічыць дозу да 5 мг.
— Ногі яшчэ пачалі ацякаць...
 — Ацёк можа даваць амладыпін. Часова ад яго можна адмовіцца. На працягу двух тыдняў ацёк павінен сысці. Пры гэтым трэба павялічыць дозу эналапрылу, каб не павысіўся ціск. Наогул прэпараты вам трэба прымаць пастаянна, гэта дапамагае пазбегнуць сардэчна-недастатковасці. Толькі час ад часу крыху мяняць дозу. Можна аднаразава прымачць да 20 мг лі-зінапрылу.
— Наваполацк, Галіна Мікалаеўна. У мяне, бывае, драгніць сьведчыць палцы рук. Ці можа гэта сьведчыць аб праблемах з крывяным ціскам?
 — Здрагненне палцаў рук — гэта сігнал аб недастатковым забеспячэнні тканак крывёй, пажыўнымі рэчывамі, кіслародам. Хутчэй за ўсё такія сімптомы ўказваюць на астэахандроз пазваночніка. Але артрэарыяльны ціск усё роўна трэба кантраляваць, каб не пранісціць праблему з гэтага боку.
— Гомель, Ніна Васільеўна. Скажыце, калі ласка, у якіх выпадках пры гіпертанічнай хваробе можна прымяняць лячэнне травам?
 — Фітатэрапія ў гэтых выпадках прымяняецца ў тым жа дадатку да асноўнага лячэння. Часта лекавыя травы дазваляюць знізіць дозу прэпаратаў і дапамагаюць стабілізаваць артрэарыяльны ціск. Калі ж ціск становіць стабільным, можна выкарыстоўваць толькі травы. Але пры гэтым усё роўна кантраляваць ціск трэба. Для лячэння гіпертанічнай хваробы падыходзяць травы з заспакаляльным, рэгуляторным, са-

— Я п'ю эналапрыл — 2,5 мг... У мяне ж яшчэ ціск «скача», то высокі, то нізкі.
 — Гэта значыць, што прэпараты падабрана напярэдня. Калі ціск павышаецца, можна павялічыць дозу да 5 мг.
— Ногі яшчэ пачалі ацякаць...
 — Ацёк можа даваць амладыпін. Часова ад яго можна адмовіцца. На працягу двух тыдняў ацёк павінен сысці. Пры гэтым трэба павялічыць дозу эналапрылу, каб не павысіўся ціск. Наогул прэпараты вам трэба прымаць пастаянна, гэта дапамагае пазбегнуць сардэчна-недастатковасці. Толькі час ад часу крыху мяняць дозу. Можна аднаразава прымачць да 20 мг лі-зінапрылу.
— Наваполацк, Галіна Мікалаеўна. У мяне, бывае, драгніць сьведчыць палцы рук. Ці можа гэта сьведчыць аб праблемах з крывяным ціскам?
 — Здрагненне палцаў рук — гэта сігнал аб недастатковым забеспячэнні тканак крывёй, пажыўнымі рэчывамі, кіслародам. Хутчэй за ўсё такія сімптомы ўказваюць на астэахандроз пазваночніка. Але артрэарыяльны ціск усё роўна трэба кантраляваць, каб не пранісціць праблему з гэтага боку.
— Гомель, Ніна Васільеўна. Скажыце, калі ласка, у якіх выпадках пры гіпертанічнай хваробе можна прымяняць лячэнне травам?
 — Фітатэрапія ў гэтых выпадках прымяняецца ў тым жа дадатку да асноўнага лячэння. Часта лекавыя травы дазваляюць знізіць дозу прэпаратаў і дапамагаюць стабілізаваць артрэарыяльны ціск. Калі ж ціск становіць стабільным, можна выкарыстоўваць толькі травы. Але пры гэтым усё роўна кантраляваць ціск трэба. Для лячэння гіпертанічнай хваробы падыходзяць травы з заспакаляльным, рэгуляторным, са-

— Я п'ю эналапрыл — 2,5 мг... У мяне ж яшчэ ціск «скача», то высокі, то нізкі.
 — Гэта значыць, што прэпараты падабрана напярэдня. Калі ціск павышаецца, можна павялічыць дозу да 5 мг.
— Ногі яшчэ пачалі ацякаць...
 — Ацёк можа даваць амладыпін. Часова ад яго можна адмовіцца. На працягу двух тыдняў ацёк павінен сысці. Пры гэтым трэба павялічыць дозу эналапрылу, каб не павысіўся ціск. Наогул прэпараты вам трэба прымаць пастаянна, гэта дапамагае пазбегнуць сардэчна-недастатковасці. Толькі час ад часу крыху мяняць дозу. Можна аднаразава прымачць да 20 мг лі-зінапрылу.
— Наваполацк, Галіна Мікалаеўна. У мяне, бывае, драгніць сьведчыць палцы рук. Ці можа гэта сьведчыць аб праблемах з крывяным ціскам?
 — Здрагненне палцаў рук — гэта сігнал аб недастатковым забеспячэнні тканак крывёй, пажыўнымі рэчывамі, кіслародам. Хутчэй за ўсё такія сімптомы ўказваюць на астэахандроз пазваночніка. Але артрэарыяльны ціск усё роўна трэба кантраляваць, каб не пранісціць праблему з гэтага боку.
— Гомель, Ніна Васільеўна. Скажыце, калі ласка, у якіх выпадках пры гіпертанічнай хваробе можна прымяняць лячэнне травам?
 — Фітатэрапія ў гэтых выпадках прымяняецца ў тым жа дадатку да асноўнага лячэння. Часта лекавыя травы дазваляюць знізіць дозу прэпаратаў і дапамагаюць стабілізаваць артрэарыяльны ціск. Калі ж ціск становіць стабільным, можна выкарыстоўваць толькі травы. Але пры гэтым усё роўна кантраляваць ціск трэба. Для лячэння гіпертанічнай хваробы падыходзяць травы з заспакаляльным, рэгуляторным, са-

— Я п'ю эналапрыл — 2,5 мг... У мяне ж яшчэ ціск «скача», то высокі, то нізкі.
 — Гэта значыць, што прэпараты падабрана напярэдня. Калі ціск павышаецца, можна павялічыць дозу да 5 мг.
— Ногі яшчэ пачалі ацякаць...
 — Ацёк можа даваць амладыпін. Часова ад яго можна адмовіцца. На працягу двух тыдняў ацёк павінен сысці. Пры гэтым трэба павялічыць дозу эналапрылу

СВЕДЕНИЯ ОБ ОБЪЕКТЕ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ, ПОДЛЕЖАЩЕМ РАЗГСУДАРСТВЛЕНИЮ И ПРИВАТИЗАЦИИ

Полное и сокращенное наименование объекта разгосударствления и приватизации, его ведомственная принадлежность	Производственное республиканское унитарное предприятие «Завод железобетонных конструкций № 13» (ПРУП «Завод ЖБК № 13»). Министерство архитектуры и строительства Республики Беларусь
Адрес	212030, г. Могилев, ул. Химиков, 12
Вид деятельности объекта разгосударствления и приватизации, укрупненная номенклатура выпускаемой продукции	Производство сборных железобетонных и бетонных конструкций и изделий
Положение на рынке	Не занимает доминирующее положение
Планируемые сроки разгосударствления и приватизации	3 квартал 2010 г.
Предполагаемый способ разгосударствления и приватизации	Создание открытого акционерного общества
Орган, осуществляющий разгосударствление и приватизацию данного объекта, и его местонахождение	Могилевский областной территориальный фонд государственного имущества, 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 62
Численность работающих, чел.	219
Срок представления претензий	Месяц со дня опубликования
Предполагаемый размер уставного фонда создаваемого ОАО, руб.	4 153 711 876
Стоимость основных фондов – всего, руб.	3 437 243 820
Площадь земельного участка, занимаемого объектом, га.	5,9646
Наличие принадлежащих предприятию долей (паев, акций) в активах других предприятий, руб.	нет
Объекты интеллектуальной собственности в составе нематериальных активов, руб.	нет
Финансовое состояние	Балансовая прибыль 1 514 893 867 Задолженность по кредиторской объекту, руб. 1 267 388 208 дебиторская 514 824 578

УИН 100745627

МАРЫЦЬ ПРА НЕБА МОЖНА. А ЛЯТАЦЬ?

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)
 — Дзельталёт мае шэрада крыло ў адрозненне ад паралана, у якога крылом з'яўляецца парашут. Безумоўна, лятальны апарат не павінен мець хібаў, бо на кон пастаўлена жыццё.
 — Здаралася ў небе нейкая неардынарная сітуацыя?
 — **Аднойчы адключыўся матор, але дзельталёт даюць магчымыя пилоту спланіраваць. Пры палётах вялікую ролю адыгрывае надвор'е. Найлепей лятаць у поўны штіль — раніцою ці вечарам. Не чаканыя вецер стварае вялікую небяспеку, ды і калі цэбе ў небе кідае ў розныя бакі, то радасці ад палёту мала.**
 — Некалькі гадоў таму дзельталаны ў небе пад Баранавічамі не былі рэдкасцю. А сёння штошчы не бачна.
 — **Да 2006 года ў нас рэгулярна праводзілі Міжнародныя фестывалі лятальных апаратаў і паветраплавання («Славянская аднасьце»). Яны былі прымеркаваныя да Дня Перамогі і праходзілі напярэдадні 9 мая. А затым стварылася туліпавая сітуацыя. У нас няма магчымасці сустрэцца, паказаць сваю тэхніку, нешта абмеркаваць...**
 — Забаранілі?
 — **Ніхто не забараняў, і палёты дазвалялі, але пилоты пастаўлены ў такія ўмовы, якія немагчыма выканаць. Сітуацыя прыкладна такая ж, як у вадзіцельскіх аўтамашынах, але кантроль больш жорсткі. Неабходна мець пасведчанне пилота, зарэгістраваць лятальны апарат, прайсці тэхзагляд, медыцынскую камісію, які быццам ты лятаеш на звышгукавым знішчальніку. Ішчы неабходна атрымаць дазвол на палёт. А гэта тэрма за суткі пацэ дзень з'яўляюцца ў найбліжэйшы аэрапорт і там дыспетчар вырашыць на працягу сутак — ляцець табе ці не.**

— Дык усё быццам бы правільна — бяспэка на першым месцы.
 — **Адзін аматар-самаробчык разбіўся пад Мінскам і вось пасля гэтага стала амаль немагчыма зарэгістраваць самаробны лятальны апарат. А купіць фабрычны за некалькі дзясяткаў тысяч долараў не кожнаму па кішані.**
 Складаю зарэгістраваць не толькі самаробны аўтамабіль, але і прычэп да яго, а што казаць пра лятальны апарат. У такіх выпадках нашы рэгістратары часта падстрахоўваюцца — дасі дазвол, а здарыцца няшчасце, то пачнуцца разборкі, а каму гэта трэба? Ды і самаробная рэч не гарантуе якасці. Выкарыстае майстра не той метал на нейкую там стойку — і чакай бяды. Тут не усё адназначна. Здароўчацца аварыі, і нехта з пилотаў-аматараў гіне. Бяда. Але ж «Боінг» разбіваюцца. А колькі гіне людзей у аўтакатастрофах? Толькі ў гэтых выпадках не ідзе размова пра забарону. Ва ўсім патрабэн узважаны падыход.
 — Дарчыне, а ці шмат у нас пилотаў-аматараў?
 — **У Баранавічах пляць чалавек маюць лятальны апараты, а колькі іх на Беларусі, то хто лічыць. Можна сто, а можа і значна больш. Навошта людзям дзесяці трыццаць момант, каб палітаць? Ці не за лепшае рабіць гэта адкрыта? Ды і наша завячая сістэма выклікае нараканы. У нас няма спецыяльнага апарата, а гэта зусім інавы рэч — ты паведаміў дыспетчару, што паліціш і не чакаеш дазволу — сеў і падняўся.**
 — Няўжо ў Расіі я ка «ўсім сеўце»?
 — **Там як у нас, але пры расійскім бязмежжы асаблівых праблем няма ды там ніхто цэбе шыкаць не будзе. А ў нас ёсць Федэрацыя па лёгкіх авіяцыі, транспартная пільотаў, ваенная таксама не маўчыць.**
 — Алег, а як жонка ставіцца да тваіх палётаў?
 — **Некалі, ішчы маладым, я ў адным**

выданні убачыў здымак пилота-аматара з жонкай. Вось тады і пазыздрасціў яму: «Пашанцавала чалавек, мне б такую яму». — падумаў і знойшоў, праўда, не з першага заходу. І жонка не раз са мной лятала — другім пилотам.
 — Скажы, а калі пилот парушыў закон і, напрыклад, падняўся ў небе без дазволу, то што за гэта?
 — **Няўнасць у чалавека лятальнага апарата ўжо выклікае падазрэнне. Вось пад Мінскам пилот-аматар складваў паралана, а гэта ўбачыў нейкі начальнік і загадаў сваіму вадзіцелю забраць парашут, і затым чалавек цылы тыдзень дабіваўся, каб паралана вярнулі, і даказваў, што ён звычайны грамадзянін, а не дыверсант. І ў Баранавічах быў выпадак, калі мільцыянер убачыў у аўтамашыне складзены дзельталан. Гаспадару доўга давялося тлумачыць, што ў яго няма кепскіх намераў. Калі ў цябе ёсць лятальны апарат і ён стаіць без справы доўгі час, то з'яўляецца спуска палітаць. Вось я палітаць і цяпер у мяне праблема. Раўнэнне ў такіх выпадках выносіць суд. Можна быць штраф, канфіскацыя апарата...**
 — Закон суровы, але гэта закон — казалі ў старажытны Рыме. Толькі вось што я думаю. Нейка па тэлевізары паказалі, як у Еўропе фермеры з дзельталетаў апрацоўваюць свае палі. А калі паспрабаваць у нас нешта падобнае арганізаваць? Звяно, напрыклад, з 2-3 дзельталетаў апрацавала пасевы ў адным сельгаскааператыўе, затым у другім... Зрабілі добрую справу, атрымалі зарплату — усім выгада. Затраты ў разы меншыя, чым пры выкарыстоўванні сельгасавых машынаў, ды і ўсё будзе зроблена больш аэкаўтна.
 — А я ўжо апыліў хімікатамі пасевы ў Расіі — там выкарыстанне дзельталетаў для такіх мэтаў не навінка. Ды ў Пружаннах ужо тры гады пры аграэраўсе дзейнічае група пилотаў, якія на дзельталанах аказ-

ваюць аналагічныя паслугі сельгаскааператыўам.
 — Дык у чым праблема? Неабходна выходзіць на СВК, раённую ўладу ці нават на вобласць і прапанаваць... Ты ж казаў, калі ў Брасцім аблыткамаке адзін з кіраўнікоў падтрымліваў дзельталанераў, то і злёты праходзілі, ды і з палётамі асаблівых праблем не было. Думаю, што захады ў гэтым кірунку неабходна зрабіць.
 Патэлефанаваў у Пружанскі райвыканкам і даведваўся, што сапраўды ў іх раёне дзейнічае фірма «Авіаэраэсэрвіс».
 — **У нас ёсць 4 дзельталёты, і яны займаюцца апрацоўкай пасеваў хіміяпрапаратамі. На сёння два дзельталёты працуюць у Баранавіцкім раёне. Авіяцыя ў асноўным займаецца падкормкай пасеваў мінеральнымі ўгнаеннямі, а для хімапрацоўкі самалёты не зусім падыходзяць. У іх вялікая, у параўнанні з дзельталётамі, хуткасць, вышыня і затраты большыя, — растлумачыў дырэктар фірмы Алег Кананюк.**
 — А заказы ёсць? І накопчы гэта выгада?
 — **З працай праблемы няма. А рэнтабельнасць па апошняй гады была 24%. Не скардзімся.**
 — Алег Анатольевіч, а як наконт дазволу на палёты?
 — **Усё нармальна. Дэпартамент авіяцыі дазвол дае без усякай валакты. Хоць у цяперашні момант у нас няма асаблівых праблем.**
 Не усё так сумна, як здавалася б.

Напачатку з Алегам Собалевым сустрэцца не ўдалося, а праз некалькі дзён ён патэлефанаваў сам і растлумачыў.
 — **У размове са сваім знаёмым я сказаў, што вольна хоча сустрэцца са спецыялістам «Звязды», і той адразу ж загарэўся: «Гэта такая газета! Мае бакі яны выспіваюць і вельмі задаволеныя...**
 Так што ў небе — разам?
Сымон СВІТУНОВІЧ.

Ашыўнікі канфіскавалі
 Жыхар Брасці, вяртаючыся з Польшчы, на мытні паехаў на «зялёнае святло», але не ўнёс у дэкларацыю ашыўнікі для сабак, якія пацягнулі на 60 кг. Акрамя гэтага, у нішы для запаснога кола і ў «бардачку» аўтамашыны лажалі замкі-зашчалкі, карабіны, лангугі, кольцы... Кантрабанду канфіскавалі.
Сымон СВІТУНОВІЧ.

уп «МІНСКІ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» (организатор аукциона) 23 июня 2010 года

ПОВТОРНО ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже имущества, находящегося в собственности ОАО «Могилевоблресурссы» (продавец).
 На аукционные торги выставляются:

№ лота	№ 1	№ 2
Наименование и характеристики имущества, входящего в состав лота	- административное изолированное помещение с инв. номером 700/D-83028, общая площадь – 60,5 кв. м.	- здание прачечной с инв. номером 700/С-151659, общая площадь – 29,0 кв. м.
Местонахождение имущества	г. Могилев, пер. Западный, д. 9	
Сведения о земельном участке	Земельный участок для содержания и обслуживания здания по адресу: г. Могилев, пер. Западный, д. 9, (доля в праве 23/100); площадь – 0,3506 га, кадастровый номер 74010000003004771	площадь – 0,017 га, кадастровый номер 74010000003004778, назначение – содержание и обслуживание здания прачечной
Начальная цена с учетом НДС	81 991 526 белорусских рублей	20 059 322 белорусских рубля
Сумма задатка	8 000 000 белорусских рублей	2 000 000 белорусских рублей

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную копию платежного поручения о внесении задатка, а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за объект продажи (лот). Процедура проведения торгов указана в порядке проведения аукциона.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем аукциона подписывается в течение 10 календарных дней с даты проведения аукциона. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа. Аукцион состоится **23 июня 2010 года** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с **21.05.2010 по 21.06.2010** в рабочие дни с 09.00 до 18.00 (в пятницу – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
 (017) 227 48 36 – УП «Минский городской центр недвижимости»;
 (222) 45 98 16 – ОАО «Могилевоблресурссы».
Интернет: www.mgcn.by

ВІЗА АЗНАЧАЛА ЖЫЦЦЁ

У Брэсцкай крэпасці пачала работу выстава пра дыпламатаў многіх краін, што ратавалі ў вайну яўрэяў

Гэта не зусім звычайная выстава (такіх зусім мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць» дакладна не бачылі), яна расказвае пра людзей асаблівых прафесій. Выстава арганізавана Пасольствам Дзяржавы Ізраіль у Рэспубліцы Беларусь. І прэзентаваў яе адрыццёвы асабіста Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Ізраіль Эдуард Шапіра.
 Ва ўступным слове спадар пасол распавёў гісторыю стварэння гэтай экспазіцыі, а таксама географію яе падарожжаў. У нашай краіне выстава ўпершыню экспануецца ў Брасце, недзе ў ліпені стэндзі пераедзюць у Мінск, а затым яе накіруюць у Еўропу. Эдуард Шапіра адзначыў, што часта ў масавай свядомасці работа дыпламата ўспрымаецца як шэраг прыёмаў, банкетнаў ды іншых афіцыйных, не вельмі цяжкіх, мерапрыемстваў. Але падчас гістарычных выпрабаванняў і выклікаў часу дыпламаты не раз дэманстравалі сваю выключную мужнасць і паказвалі сябе як людзі, здольныя на **Учынак**. Прышоў час расказаць пра такіх дыпламатаў.
 Арыштаваны да Саюза Мендзеш на пачатку 1940-х гадоў прадстаўляў у Францыі сваю родную Паругалю. 30 гадоў бездакорнай дыпла-

матычнай службы. Ніхто не мог бы і падумаць, што Галоўны консул у Бардо можа не паслухацца загаду Міністэрства замежных спраў. А загад забараняў уезд яўрэяў у краіну. Але спрактыкаваны дыпламат добра ведаў пра зверствы фашызтаў і дакладна разумее, як можа выратаваць людзей. За некалькі дзён, у чэрвені 1940 года, Мендзеш падпісаў болей за 10 тысяч падобных візаў і тым самым уратаваў адвядзеную колькасць жыццяў. Ён ведаў, на якую рызыку ідзе. З Лісабона тут жа прышоў загад аб завальненні, былому дыпламату забаранілі нават працаваць юрыстам. Памёр ён бедны і ў 1988 годзе быў рэабілітаваны.
 Выстава расказвае пра грамадзянін і чалавечы падвиг аляксандра, турэцкага, шведскага і іншых дыпламатаў, якія ставілі візы, выдавалі так званыя «Ахоўныя пропускі». І без гэтых паперак спіс ахвяраў халакоста, відавочна, быў бы значна большы. Японскі дыпламат Чунь Свайгога таксама не меў дазволу ад свайго кіраўніцтва на такія дзеянні. Але ён ратаваў колькі могоў людзей, ён ставіў пільнаты на візы нават з акна вагона, калі пакідаў Коўна, і цягнуў ужо адыходзіць.

ШАХМАТЫ
Пад рэдакцыяй майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА

МАТЧ ГАРАДОУ-ГЕРОЯЎ
 Падвядзены вынікі матча гарадоў-герояў па складанні шахматных кампазіцый.

Першае месца заняла каманда Санкт-Пецярбурга, якая набрала 60,5 ачка, другое — Кіева — 59,0, трэцяе — Валгарада — 56,5, чацвёртае — Адэсы — 38,5, пятае — Брэста — 38 ачкоў і шостае — Мінска — 32 ачкі.

А пяцёр папнабмецца з лепшымі тэорамі беларускіх складальнікаў.

Па раздзеле двухходавак была заданая тэма: «Трохфазная перамена матаў або гульні ў заданых — блізнятцы з перастаноўкай чорнага караля».

У Сынюў (Мінск). Белыя: Кр7, Ф6б, Л5а, Л4а, Сб1, Сд6, Кд5, Кf3, пп. б6, с5, f2(11). **Чорныя:** Кр4а, Лb3, Лc7, Сh6, Сh7, Кd5, Ke4, пп. а3, b2, b7, d2, f5, f6(12) — 11 ачкоў. 1. Kd4! — 2. Л4а6, 1... K:d6 2. Fe2+, 1... K:c5 2. Ke6.

Па раздзеле шматходавак была прапанавана тэма: «Уступны ход белых з шахам, а другі — без шаха і ўзаціна. Не менш двух тэматycznych варыянтаў» — 12 ачкоў.

В. Быкаў (Мінск)
 Мат за 4 хады.
 Тэматычныя спробы: 1. Лh5?–2. Лb5x, 1... Сb1! 2. Лh3 Лd3!, 1. Лh3?–2. С:g3x, 1... Лd3! 2. Лh5 С:e6!
 Раўнэнне. 1. Лc4+! б4 2. Лh3 Лd3 3. Лh5–4. Лf5x (няма 3... С:e6); 1... С:c4 2. Лh5 Сd3 3. Лh3–4. С:g3x (няма 3... Лd3), 2... e4 3. Лh5 4. Лd3 4. К:h5x.

Па зідных хадзях была задана тэма: «У эцюдзе на выйгрыш

ЁСЦЬ ТАКАЯ РЭСПУБЛІКА — К СЕНІЯ

Тым, хто хоча з гэтым паспрачацца, юная спявачка, але ўжо спрактыкаваная эстрадна «зорка» Ксенія Сітнік раіць спярша паслухаць яе новы альбом — другі па ліку, — які так і называецца: «Рэспубліка Ксенія». На дакоры, быццам назва, якая кажуць, нясціпная, артыстка спакойна нагадае, што жонкі чалавек — гэта цэлы свет, не тое што асобная краіна.

Прэзентацыю альбома Ксенія, якую ўжо язык не павернецца называць проста Ксюшай, як пасля трыумфальнага для яе дзіджаека «Еўрабачанні-2005», сумісціла са святкаваннем уласнага 15-годдзя, так што атрымалася дваіное свята. Прыхільнікі атрымалі ад юнай артысткі 10 новых кампазіцый, аб'яднаных у альбом, у адрозненне ад першага «Мы разам», большыя дорослыя па эмесце і адметны па фармленні — вокладка зробленая ў выглядзе рамкі для фотаздымкаў, там яе можна мяняць па жаданні. Ксенія ж, у сваю чаргу, прымала падарункі ад фан-клуба, іншых «дзядзцяў Еўрабачання» і дорослых калегаў па сцэне — Аляксея Хлястова, Віктара Пашаніна, Яўгена Булкі ды іншых.

Вядоўле слоў спявачкі, сёлётнае лета для яе будзе гарачым — замест канікулаў Сітнік чакае вучоба ў Оксфардзе. Акрамя таго, Ксенія «пад вялікім сакратам» расказала, што пазітка з яе пакуль што не вельмі атрымліваецца, таму дзядзцяна спрабуе сябе ў ролі празаіка — піша кнігу. Дакладней, ужо далісае — сумесь дэзятэктыва з любоўным раманам. І толькі наконт плану на дорослае «Еўрабачанне», пра якія яе пільноты ўжо не першы год, спявачка працягвае адказваць унікліва — маўляў, можа быць, а можа і не быць...

УЗЛЯЦЕЦЬ «ВЫШЭЙ ЗА АБЛОКІ»

Такую мзту паставіла сабе спявачка Даменіка. Пакінуўшы калектыў Ірыны Дарфеевай дзеля сольнай кар'еры, Даменіка запомнілася шаўноўнай публіцы на леташнім адборы «Еўрабачання» эфрентнай бландзінкай і даволі агрэсіўнай песняй. Сёлета ж артыстка змяніла імідж на шатэнку і змякчыла абраны музычны кірунак да традыцыйна дзядзечай лірыкі. А сур'езнасць намераў заяваўца беларускаму сцэну пацвердзіла, выпусціўшы свой першы сольны альбом «Вышэй за аблокi», куды трапілі 12 кампазіцый.

— Запіс альбома доўжыўся паўтара года, прычым мы ішлі шляхам спробаў і памылкаў, некаторыя песні пераарбіліся шмат разоў, — узгадвае Даменіка. — Даўжэй за ўсё нарадвалася загаловачная песня. Я ніколі не паверыла б у такую гісторыю, калі б гэта не адбылося са мной: аднойчы напярэдня пасярод ночы, бо прыйшла ў галяву мелодыя. Я хуценька падшыла да клавішай, найрала яе, запісала на дыктафон, каб не забыцца, і легла зноў спаць... А цяпер гэта мелодыя — прыпеў песні «Вышэй за аблокi». Затое з тэкстам намучылася куды больш: у мяне было 5 розных варыянтаў!».

Паколькі гэта песня аказалася для артысткі такой знакавай, то менавіта на яе і вырашана было зняць дэбютны кліп, які неўзабаве трапіць у ратацыю айчыннх тэлеканалю. А спявачка запэўнівае, што выхад альбома — гэта толькі пачатак шляху, і яна збярэцца настомна працаваць, каб стаць сапраўды запатрабаванай артысткай у сваёй краіне.

ДАГНАЦЬ І ПЕРАГНАЦЬ АМЕРЫКУ

Гэта змагта зрабіць артыстка прадэзсарскага цэнтра «Спамаш» Алена Ланская, якая днёмі вярнулася з Нью-Ёрка ў Мінск з перамогай у Міжнародным конкурсе маладых выканаўцаў папулярнай музыкі «Atlantic Breeze-2010». Дарчыне, гэта ўжо другая перамога ў скарбонцы беларускіх выканаўцаў — летася першае месца на конкурсе ўзяла спявачка Пуля.

Сёлётны пераможцы, каб дайсці да свайго выніку, давлялося спачатку пераспяваць некалькі дзясяткаў землякоў на адборачным туры ў Мінску ў лістападзе 2009 года. За месцы ў фінале конкурсу змагаліся каля 20 тысяч выканаўцаў з розных краін свету, але запрашэнне ў Нью-Ёрк атрымалі толькі 13.

На суду жоры пад старшынствам прадэзсара Бруса Лёва (вядомы па працы з такімі зоркамі, як Сціўі Вандэр, Элтан Джон, Мадона, Пол Макартні і іншыя) Ланская прапанавала тры кампазіцыі беларускіх аўтараў: «Неба ведае» Леаніда Шырына і Вольгі Рызыкавай, а таксама англамоўны «Life is OK!» і «Balalaika» Яўгена Алейніка і Віктара Руднікі. Усе тры аказаліся для спявачкі шчаслівымі. «Мне вельмі прыемна было пачуць з вуснаў членаў жоры, вядомых прадэзсараў, тэлевізійнаў і акцёраў, што яны лічаць мяне камерцыйна паспяховаым прадуктам і гатовыя са мной супрацоўнічаць», — не хавае гонару Алена. У прыватнасці, беларуска атрымала ў якасці ўзнагароды ратацыю сваіх песень на тэлеканале «MaksTV» цягам года, а таксама цікавыя прапановы ад некалькіх гучазапісных кампаній і прадэзсараў наконт далейшага супрацоўніцтва. Напрыклад, кампанія Infemo Music Group гатовая абмеркаваць магчымасць запісу сумеснага альбома Алены Ланскай з папулярнымі артыстамі ЗША.

СПЯВАЦЬ КАРАТКЕВІЧА

Паслухаць, як гэта робіцца, а мо і падняціць, запрашае ахвотных Эміцэр Вайцшоўкевіч і WZ-Orkiestra на сённяшняй пром'еры канцэртнай праграмы, прысвечанай 80-й гадавіне з дня народжэння Уладзіміра Караткевіча. Канцэрт пад назвай «Дзе мой крэй?» адбудзецца ў сталічным Доме ветэранаў.

У праграму, вядоўле слоў выканаўцы, увайшлі 13 песень на вершы Уладзіміра Караткевіча — як з даўняга, але не выданага пакуль што супольнага праекта «Скрывка дрыгны» («Безгалоўная Венера», «Дзе мой крэй», «Мора», та і адмыслова напісаныя да канцрта («Карчыма», «Заць варчыць пів», «Імпрысы» і іншыя). «Караткевіч аднае самых розных людзей, і гэта шлюдоўна, — разважае Эміцэр. — Я ўпаўнёны, што атрымаецца адзін з самых прыгожых канцэртаў — у Беларусі проста няма людзей, якія не любяць творчасць Уладзіміра Караткевіча...». Пазней, дарчыне, мяркуецца выдаць пясцінку з «жывым» запісам гэтага выступлення.

Вядучы рубрыкі Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Ужо на першай рэпетыцыі «Еўрабачанне-2010»

беларусы разгарнулі крылы

Беларускія ўдзельнікі «Еўрабачання», гурт «3+2», у панядзелак увечары правалі сваю першую рэпетыцыю на сцэне Тэлевог Агепа. Дарчыне, адмыслова для конкурсу назва калектыўу крыху змененая — у тытрах ён будзе праходзіць як «3+2» feat R.Wells, аднак на пераэрднім прагоне шведскага піяніста за белым раялем яшчэ не было (Роберт Уэлс прыляціць з гастроляў па

гукі кшталту «Цудоўна!», «Бездакорна» і «Нарэшце, гэта фінал». Букмекеры, якім нашы людзі традыцыйна не давяраюць, але правауюць, зноў жа прагнауюць упэўнены выхад «3+2» у фінал, нават у першай пільчэцы. Самі артысты рэпетыцыі засталіся таксама задаволеныя — дзядзючына рабоце журажысёра конкурсна кампазіцыя прагучала выдатна. Адзінае, што не спадабалася беларускаму боку — гэта ўласна сцэна, дакладней, афармленне нумара. Штора, якая імітавала на першым прагоне тэатральныя дэкарацыі, на відаззапісе выглядала беднавата, і арганізатары паабяцалі заманіць яе на што-небудзь іншае.

НУМАР «СПЕЎНЫХ МАТЫЛЮК» З КАСЦЮМКА-ТРАНСФОРМЕРАМІ НАЗІРАЛЬНИКАМ СПАДАБАЎСЯ

Дарчыне, нашы ўдзельнікі ў касцюмах ад маскоўскіх стылістаў (гэтая ж каманда працавала на «Міс Беларусь-2010») у сваім першым паўфінале 25 мая будучы не адзінымі «крылатымі» істамі. У шоу Малтыя, якая выступіць пад нумарам 11, за спіннай салісткі Таі Гарэт п'аўстае суд у пер'ях: ці то птушка, ці то анёл з пышнымі сярэбрыста-белымі крыламі. Ёсць «крылатая» падтанцоўка і ў нумары Балгары (яго мы убачым у другім паўфінале). Акрамя таго, як звычайна бывае на кожным «Еўрабачанні», частка канкурэнтнаў каліруе іскрынку пераможцы мінугла года — сёлета дзядзючына Аляксандар Рыбаку гэта скрыпка.

А ўвоўле, мяркуючы па першых днях рэпетыцыі, большасць удзельнікаў на гэты раз адвольнася ад складаных пастановачных шоу і феэрыі — ці то з-за крызісу, чыста ў мэтах эканоміі, ці то нарэшце ўгадаўшы, што конкурс найперш песенны. Зрэшты, аматары зпатакуе ўсё ж не адрабляць напрыклад, каманда Літвы (гурт «InCulto» дэкрывіе другі паўфінал 15 мая) уразіла публіку распрапанаваным на сцэне пад блюкчыны тросоў-шортаў і пластыкавымі імітацыямі інструментаў. Чаму б і не, калі гледзачам ад гэтага будзе весела?

P.S. Сёння ўвечары ў Осла адбудзецца адмыслова беларуская веча, на якой дзве ўдзельніцаў гурта — Арцём Міханенка і Алена Карповіч — збярэцца авіясыці пра свае заручыны. А ўвоўле наша дэлегацыя авіяце як дасяга накарміць гэсцей — дражнікім ды зэф

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Сканворд з 5 кветкамі і 5 фотамі. Кветкі: 1. Цыбуля, 2. Караняплоды, 3. Салат, 4. Яблыкі, 5. Яблыкі. Фоты: 1. Караняплоды, 2. Салат, 3. Яблыкі, 4. Яблыкі, 5. Яблыкі.

Гісторыя каханьня ЗА СТОЛІКАМ У ЛЮБІМАЙ КАВЯРНІ

У кавярні за сталікам сядзелі двое. Па глытку адлівае віно з высокага келіха сярэдніх гадоў жанчына са стомленымі вачыма, прыгожа і з густам апранутая, у паставе якой, у тым, як яна трымала келіх, як усміхалася і хмурлася, угадвалася тая высакордная інтэлігентна...

У вазе на сталіце стаяла ружа, у келіхах іскрылася белая віно, апетытныя фрукты, здаецца, толькі і чакалі, калі спакусяцца іх сакавітасцю.

Жанчына першай парухнула цыбыню: — Што гэта ты надумаў — пасля столькіх гадоў знайсці мяне, запрасіць на сустрэчу. Ды яшчэ ў маю любімую кавярню. Як, зрэшты, ты пра гэта даведаўся? — спытала яна з сумнай усмешкай.

— А як ты мяне знайшоў? — Шчыра? Выпадкава даведаўся, што ты паранейшым жывеш у гэтым горадзе — я быў перакананы, што ты са сваімі талентамі і упартасцю даўно скарыла сталіцу, магчыма, нават якую замяжонку. І раптам усталювалася ўсё наша, недагаворанае, недазразумелае... Захацелася ўбачыць цябе, пагаварыць нарэшце аб усім. Успомнілася, як аднойчы, у Дзень Святога Валянціна...

Сонца, Усход, Заход, Даўжыня дня, Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

Надвор'е на зяўтра, Гэамагнітны ўзрушэнні, Авазачэнні.

Сусветлі, Баршава, Вільнюс, Кіев, Масква, Рыга, С.-Пецярбург.

Крынічка

Рубрыку вядзе Валянціна ШПІЛЕўСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 16 (348)

«Прыз» выспявае дружна

Трэцяя дэкада мая — самы час высадкі татаў у адкрыты грунт. Але прадаўцы прапануюць вельмі многа гатункаў і трэба вырашыць, што купіць. Трэба звяртаць увагу на гатункі нізкарослыя, якія не патрабуюць падвязвання. Мы раскажам пра некаторыя з іх.

Скарцанера — лекавая расліна

Пра тое, што гэта сапраўды так, прывядзём вытрымку з газеты «Тюменская правда» за 1986 год. Маркуйце самі, што пасадзейнічала вылячэнню юнака ад цяжкай хваробы. Калі дапамагла скарцанера, то гэта сапраўды ўнікальная расліна. Тады трэба ведаць рэцэпты прыгатавання лекаў з яе.

якім затым фарміруецца насенне. Сабраць іх трэба як мага хутчэй, інакш насенне разліцца па ўсім участку. Скарцанеру можна пасяць летам, а караняплоды ўбіраць увосен наступнага года. Шырыня паміж радкамі 25-30 см, адлегласць паміж раслінамі 2-3 см, глыбіня загорвання насення таксама 2-3 см.

Паліваем правільна

Цыбулю, агуркі, зялёныя культуры паліваюць раз у 3-5 дзён: капусту, рэпу — у 5-7 дзён; астатнія культуры — у 7-12 дзён.

Бяроза белая — сяброўка

«Пры якіх хваробах прымяняюцца лісты і пупышкі бярозы і як гатуецца з іх адвар». С. Жукаў, г. Мінск «Дрэвам аб чатыры справы» — так некалі называлі бярозу ў народзе. Яна лячыла і, гадоўна, лечыць і цяпер ад шматлікіх хваробаў.

Абыходзімся без хіміі?

Вясной сады радуюць вока маладымі клейкімі лісьцікамі, агняняючы водам кветкаў, радуючы спевам птушак. Аднак гэту радасць азмрочвае бурнае ажыўленне шкіднікаў. І тут садаводы спыняюцца ў краму, каб набыць найноўшыя хіміяпараты, дазволеныя для прымянення на дачных і прыватных участках, і апрацоўваюць кожны куцік, кожнае дрэўца.

Піжма звычайная прымяняецца супраць тлі, класішоў на агародных культурах.

2 кг раслінны вытрымаць у 10 л гарачай вады 1 суткі, затым 30 хвілін кіпяціць і ў два разы разбавіць вадою. Гэты раствор можа быць з поспехам прыменены ў барацьбе са шкіднікамі саду.

1128 год — прападобнай Ефрасінні, гішманай Полацкай, заснаваны Полацкі

Спаса-Ефрасіннеўскай жаночы манастыр. Месяца для размяшчэння было абрана на беразе ракі Палаты, побач з храмам-успальняй першых полацкіх епіскапаў. Па бласавенні Ефрасінні дойлід Іаан узвёў Спаса-Праабражэнскі храм, які захавваўся да нашых дзён. Для Спасакага храма ў 1161 годзе полацкі майстар-воневел Раман Богуша па замове прападобнай Ефрасінні вырабіў на-прастоўны крыж.

ТРАЕЦКІ «МАЙ» — АБАВЯЗКОВАЕ УПРЫГАЖЭННЕ

Свята Тройца па сваім царкоўным статусе знаходзіцца на другім месцы пасля Вялікадня. Яно мае шэраг назваў, якія дакладна тлумачаць час святкавання і яго змест згодна з гістарычнымі падзеямі. Па запісах фалькларыстаў і этнографав XIX—XX стст. і ў адпаведнасці са структурай праваславнай Пасхалі, Тройца адзначаецца праз сем тыдняў, або на пяцідзятні зьменна пасля Вялікадня.

Усміхнемся!

Два мужыкі ў краме: — Гаўрыкі? — Не, шкідна. — Чыпсаў? — Не, таксама шкідна. — Эх, прыйдзеца піва браць.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РОСАЛЬСКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШУЧЭНКА.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Аджакзана за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Аджакзана за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.